

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

LAZDIJŲ R. VEISIEJŲ SIGITO GEDOS GIMNAZIJOS VEIKLOS TEMINIO IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2023-04-05 Nr. A-20

Vilnius

ĮVADAS

Vizito laikas – 2023 m. kovo 6–9 d.

Išorinio vertinimo tikslas – įvertinti kokybės krepšelį gavusios mokyklos padarytą pažangą.

Lazdijų r. Veisiejų Sigitos Gedos gimnazijos (toliau – Mokykla, Gimnazija) teminis išorinis vertinimas atliktas vadovaujantis Mokyklų, siekiančių gauti kokybės krepšelį, skirtą mokinių ugdymosi pasiekimams gerinti, sąrašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-1321 „Dėl Mokyklų, siekiančių gauti kokybės krepšelį, skirtą mokinių ugdymo pasiekimams gerinti, sąrašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. rugpjūčio 28 d. įsakymo Nr. V-707 „Dėl Kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-15 „Dėl mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos teminio išorinio vertinimo, organizuojamo 2023 metų I pusmetį, vertinimo temos, klausimų ir rodiklių nustatymo“, Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587 „Dėl Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Vertinant mokyklos padarytą pažangą analizuoti šie dokumentai ir (ar) šaltiniai: Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų (toliau – NMPP) rezultatai, mokinių pasiekimų ir pažangos suvestinės, Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (toliau – ŠVIS) kaupiami duomenys, mokyklos interneto svetainėje (<https://www.veisiejai.lm.lt>) skelbiama informacija, 2022–2023 m. veiklos tobulinimo planas (toliau – MVTP), 2022 m. tarpinė mokyklos veiklos plano įgyvendinimo ataskaita, 2022 m. mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatai, direktoriaus 2022 m. metinės veiklos ataskaita, 2020–2022 m. strateginis, 2021, 2022 m. metų veiklos ir 2021–2022 ir 2022–2023 m. m. ugdymo planai. Priimant vertinimo sprendimus remtasi per vizitą vykusių vertintojų su mokyklos vadovais, mokytojais, mokiniais, pagalbos mokiniui specialistais pokalbių metu surinkta informacija, Lazdijų rajono savivaldybės administracijos švietimo, kultūros ir sporto skyriaus pateikta informacija, ugdomųjų veiklų (pamokų ir kitų veiklų), mokyklos vidaus ir išorės erdvių stebėjimu, jų funkcionalumo ir (ar) panaudojimo įvertinimu.

Vertintojai turėjo galimybę susipažinti su gimnazijos įsivertinimo dokumentais, metodinės tarybos, metodinių grupių dokumentais, dalykų mokytojų ir klasių auklėtojų planais, mokinių, mokytojų pasiekimų ir pažangos stebėjimo aplankais, Gimnazijos elektroniniu dienynu.

1. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Per tris išorinio vertinimo dienas Gimnazijoje vertintojai stebėjo 40 pamokų, kitų veiklų, organizavo pokalbius su tikslinėmis grupėmis, susipažino su Mokyklos dokumentais. Keli mokytojai vertinimo savaitę sirgo ar buvo išvykę į renginius, tačiau Gimnazijos administracija puikiai sukoordinavo mokytojų pavadavimą – pasinaudojo mokytojų padėjėjų ar anksčiau dirbusių mokytojų paslaugomis.

Stebint pamokas orientuotasi į projekto „Kokybės krepšelis“ metu įgytų kompetencijų ir priemonių įveiklinimo stebėjimą, bendradarbiavimo bei tvarumo požymių fiksavimą.

Lazdijų r. Veisiejų Sigito Gedos gimnazija yra ilgoji gimnazija, turinti ikimokyklinio ugdymo skyrių. Tai antroji pagal dydį švietimo įstaiga Lazdijų rajono savivaldybėje, pavasarį išleisianti 75-ąją abiturientų laidą. Nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. gimnazijai priklausęs Kapčiamiesčio Emilijos Pliaterytės pagrindinio ugdymo skyrius uždarytas, dauguma skyriaus mokinių mokosi Veisiejuose. Veisiejai – mažas miestelis, neturintis didelių įmonių. Dalis gyventojų dirba aplinkiniuose rajonuose, tačiau nedarbo lygis yra aukštas. Išskirtinė geografinė padėtis – pasienis su Lenkija ir Baltarusija – suteikia galimybę plėtoti tarptautinius ryšius, dalyvauti projektuose. Gimnazija puoselėja galias kultūrinės tradicijas ir yra svarbi miestelio ir rajono bendruomenės dalis.

2022 m. rugsėjo 1 d. duomenimis Gimnazijoje mokosi 331 mokinys. Per paskutinius trejus metus mokinių skaičius Gimnazijoje didėja (2020 m. – 272 mokiniai, 2022 m. – 290 mokinių). Pagal 2022–2023 m. m. I pusmečio ataskaitas bendras praleistų pamokų skaičius sumažėjo 5,1%, lyginant su 2021–2022 m. m. I pusmečiu. Vidutiniškai praleistų pamokų skaičius tenkantis vienam mokiniui sumažėjo 5,9% (23,9 pamokos). Gimnazija turi tris mokyklinius autobusus, kuriais pavežamas 121 (36,6%) mokinys, 41 (12,4%) mokinys atvyksta Lazdijų rajono maršrutiniais autobusais. Nemokamą maitinimą gauna 138 (41,7%) Gimnazijos mokiniai. 7,6% mokinių yra iš šeimų, patiriančių sunkumus.

Gimnazijos direktorė Jurgita Mozerienė šiai gimnazijai vadovauja nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. (direktorės pareigas Jurgita Mozerienė eina daugiau kaip 14 metų: 7 metus dirbo Lazdijų rajono Veisiejų lopšelyje-darželyje „Ažuoliukas“ ir 7 metus – Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos direktorės pareigose). Direktolei teko įgyvendinti anksčiau dirbusios Gimnazijos vadovės metų užduotis, susipažinti ir perimti jau įgyvendinamą Veiklos tobulinimo planą, Strateginį Gimnazijos planą ir kitus veiklos dokumentus. 2023 m. įvertinus direktorės metinius veiklos rezultatus po kasmetinio vertinimo jos vadybinė veikla įvertinta labai gerai. Gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui Jolita Vailionienė 15 metų dirba šiose pareigose. Savo veiklą Gimnazijos vadovės grindžia bendruomeniškumo principu, telkia kolektyvą įstaigos tikslų ir uždavinių įgyvendinimui, kryptingai orientuodamosi į mokyklos viziją (dinamiška, orientuota į tradicijų ir modernumo dermę gimnazija, teikianti kokybiškas švietimo paslaugas), telkia gimnazijos bendruomenę pokyčiams ir inovacijoms ugdymo srityje.

Paskutinių dvejų metų direktorių metiniai veiklos vertinimai – „labai gerai“. Veiklos užduotys orientuotos į ugdymo kokybės, sąlygų gerinimą, susietos su projektu „Kokybės krepšelis“:

Direktoriaus 2021 m. metų uždaviniai:

1. Organizuoti efektyvų ugdymo ir mokymosi pagalbos mokiniams teikimą.
2. Pagerinti dalies mokinių mokymosi motyvaciją gamtos mokslų ir matematikos pamokose.
3. Stiprinti bendradarbiavimą su socialiniais partneriais.
4. Sudaryti sąlygas mokytojų kompetencijoms ugdytis, lyderystės ir komandinio darbo tobulinimui.

Direktoriaus 2022 m. metų uždaviniai:

1. Pasirengti atnaujintų bendrojo ugdymo programų diegimui.
2. Įgyvendinti gimnazijos veiklos tobulinimo plano priemones pagal iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 09.2.1-ESFA-V-719-01-0001 „Kokybės krepšelis“.
3. Užtikrinti gimnazijos bendruomenės fizinį ir emocinį saugumą.
4. Skatinti mokinių savanoriavimą.
5. Dalyvauti „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje.

Lazdijų rajono savivaldybės administracija inicijavo gimnazijos dalyvavimą projekte „Kokybės krepšelis“. Lazdijų rajono savivaldybės administracija padeda užtikrinti, kad gimnazijos ugdymo(si) aplinka būtų šiuolaikiška, patogi ir palanki mokytis. 2020–2022 m. savivaldybės iniciatyva 4 gimnazijos

kabinetuose įrengtos oro kondicionavimo sistemos, įrengta gamtamokslinė laboratorija, pagal poreikį steigiami mokytojo padėjėjų etatai (Gimnazijoje ir ikimokyklinio ugdymo skyriuje įsteigti 8 mokytojo padėjėjo etatai). Pagal Savivaldybės projektą „Kompleksinės paslaugos šeimai Lazdijų rajono savivaldybėje“ gimnazijos mokiniams atvykstanti psichologė teikė individualias konsultacijas.

Lazdijų rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius teikė ir teikia savalaikę informaciją, konsultuoja, rengia susitikimus ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo klausimais. Gimnazijos veiklą kuruojantys specialistai dalyvauja atestacinės komisijos posėdžiuose, atskirais atvejais – Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose, padeda spręsti gimnazijoje kylančius klausimus.

Atsižvelgiant į tai, kad Gimnazijoje puoselėjamos pagarbos įvairovei vertybės, kryptingai rengiamasi įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui, siekiama mokinių pasiekimų gerėjimo, gimnazija nuolat tvarkoma, remontuojama ir atnaujinama, dirbama kolegialumo ir tvarumo principu, 2 ataskaitos dalyje išskirti aspektai, laikytini esminiais, siekiant tobulinti Mokyklos veiklą.

2. MOKYKLOJE UŽTIKRINAMOS PAŽANGOS KRYPTINGUMO IR VEIKLOS TVARUMO STIPRIEJI IR TOBULINTINI ASPEKTAI

Stiprieji aspektai

1. Planų gyvumas. Gimnazijos planų ir programų laikymasis yra veiksmingas; mokytojų darbo grupės kūrybiškai ir nuosekliai planuodamos kuria mokyklos gyvenimą pagal realias, dabar veikiančias mokyklos kruopščiai apgalvotas strategijas (3.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai – 3 lygis, išskirtas aspektas Planų gyvumas – 4 lygis).

2. Optimalus išteklių paskirstymas. Mokykla lanksčiai paskirsto materialinius mokyklos išteklius, atsižvelgdama į mokinių interesus, ir paveikiai įgyvendina KK projekto kiekybinius ir kokybinius rodiklius (3.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai – 3 lygis, išskirtas aspektas Optimalus išteklių paskirstymas – 4 lygis).

3. Kryptingas kolegialus mokymasis. Gimnazijos mokytojai tikslingai derina ir įprasmina mokymąsi seminaruose bei mokymąsi iš kolegų patirties – kolegialumui atsiskleisti didelės įtakos turi mokyklos dalyvavimas „Kokybės krepšelio“ projekte (3.4. Veikimas kartu – 4 lygis, išskirtas aspektas Kolegialus mokymasis – 4 lygis).

4. Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas gimnazijoje vyksta nuosekliai derinant mokyklos turimas priemones, mokytojų profesionalumą bei pagalbos mokiniui darbuotojų ir specialistų įdirbį (2.1. Ugdymosi(si) organizavimas – 3 lygis, išskirtas aspektas Diferencijavimas,, individualizavimas, suasmeninimas – 3 lygis).

5. Mokytojų pozityvus profesionalumas, jų nuostatos dirbti šiuolaikiškai ir įdomiai yra prielaida padedanti siekti ugdymo(si) kokybės ir mokinių pažangos bei pasiekimų tvarumo (3.7. Kompetencija – 3 lygis, išskirtas aspektas Pozityvus profesionalumas – 3 lygis).

Tobulintini aspektai

1. Stebėsenos sistemingumas, atsižvelgiant į MVTP rodiklius, yra vidutiniškas (1.1. Mokyklos pasiekimai ir pažanga – 3 lygis, išskirtas aspektas Stebėsenos sistemingumas – 2 lygis).

2. Mokinių pasiekimų ir pažangos pagrįstumas kaip galimybė stebėti, vertinti, skatinti mokinių savivaldumą mokantis ir gerinti pasiekimus (1.1. Mokyklos pasiekimai ir pažanga – 3 lygis, išskirtas aspektas Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas – 2 lygis).

3. ĮSIVERTINIMO VEIKSMINGUMO MOKYKLOS PAŽANGAI VERTINIMAS

Gimnazija kasmet įsivertina savo veiklos kokybę. Įsivertinimas atliekamas pagal 2016 m. Mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programą, veiklos kokybės įsivertinimo metodiką. 2022 m. veiklos įsivertinimo grupę sudaro 5 nariai. Įsivertinimą koordinuoja tikybos mokytojas metodininkas. Šis koordinatorius nesikeičia jau keletą metų. Kiti komandos nariai – savanoriai, pasisiūlo patys išplėstinio mokytojų tarybos posėdžio metu. Gimnazijoje priimtas susitarimas, kad visi pedagogai rotacijos būdu dalyvautų veiklos įsivertinimo procese, todėl komanda kasmet atnaujinama.

Įsivertinant ugdymo procesą Gimnazijoje, atsižvelgiama į gimnazijos veiklos planų priemonių ir rodiklių įgyvendinimą, pažangos rodiklius, NMPP, PUPP, BE rezultatų tendencijas, pedagogų siūlymus. Ankstesniais metais įsivertinimas buvo atliekamas „IQES online“ pagalba. 2021 m. atliktas platusis įsivertinimas, todėl 2022 m. planuota atlikti probleminį įsivertinimą, tačiau atsižvelgiant į projekto „Kokybės krepšelis“ koordinatorių rekomendacijas ir gavus siūlomą įsivertinimo formą, atliktas platusis veiklos kokybės įsivertinimas, orientuotas į projekto rodiklių įgyvendinimo „pasimatavimą“. Komandos nariai pasiskirstė darbais ir vaidmenimis: klausymynų rengėjai, informacijos perdavėjai ir surinkėjai, klausimyno rezultatų skaičiuotojai. Pagal MVTP plano tikslus ir uždavinius buvo pasirinkti raktiniai žodžiai – tuo vadovaujantis buvo parengti klausimynai mokiniams, mokytojams ir tėvams (pagal ugdome.lt klausimynų sudarymo rekomendacijas atrinkti klausimai nekeičiant formuluočių). Visi įsivertinimo grupės nariai bendrai atrinko stipriuosius ir tobulintus rodiklius, teikė išvadas ir rekomendacijas. Įsivertinimo analizę ir rezultatus mokytojų tarybos posėdyje pristato įsivertinimo grupės koordinatorius. Remiantis įsivertinimu, planuojama tolimesnė veikla Gimnazijoje.

Į klausimą „Kokią įtaką mokyklos įsivertinimas turi ugdymo proceso kokybei ir geresniems mokinių pasiekimams?“ Gimnazijos Įsivertinimo grupės atstovai atsakė: „Turi tiesioginę įtaką, nustatius tobulintinas sritis, numatomi uždaviniai ir priemonės tų sričių gerinimui. Kokią sritį bepasirinktum, ji vienaip ar kitaip siesis su mokinių pažanga. Išsikelti uždaviniai metiniuose, strateginiuose veiklos dokumentuose suskaidomi į mažesnius tikslus ir perkeliama į įvairių darbo grupių veiklų planus, susitariama dėl priemonių. Taip užtikrinamas veiklų tvarumas ir tęstinumas“.

4. MOKYKLOJE UŽTIKRINAMOS PAŽANGOS KRYPTINGUMO IR VEIKLOS TVARUMO VERTINIMAS

Lazdijų r. Veisiejų Sigitos Gedos gimnazija kryptingai įgyvendina Mokyklos veiklos tobulinimo planą ir pasinaudodama projekto „Kokybės krepšelis“ lėšomis, daro pažangą. Ši išvada priimta įvertinus rodiklių „Perspektyva ir bendruomenės susitarimai“ (3.1.), „Veikimas kartu“ (3.4.), „Mokyklos pasiekimai ir pažanga“ (1.1.), „Ugdymosi organizavimas“ (2.1.), „Lyderystė“ (3.2.), „Kompetencija“ stebėseną ir įsivertinimą. Šioje ataskaitoje nėra išplėtotas rodiklių 3.3. Mokyklos savivalda, 3.5. Bendradarbiavimas su tėvais, globėjais, 3.6. Mokyklos tinklaveika, 3.8. Nuolatinis profesinis tobulėjimas vertinimas, minėtų rodiklių aspektai vertinami sąsąjū su kitais rodikliais kontekste,

4.1. Kaip mokykla įgyvendina mokyklos veiklos tobulinimo planą?

4.1.1. Mokyklos veiklos tobulinimo planas

Veisiejų Sigitos Gedos gimnazija nuo 2022 m. vasario 1 d. dalyvauja „Kokybės krepšelio“ projekte. Mokykloje atlikti visi reikalingi darbai, racionaliai paskirstant 108 712,00 Eur dotaciją pagal darbo grupės sudaryto Mokyklos veiklos tobulinimo plano tikslą ir uždavinius: gerinti mokinių pasiekimus ir pažangą teikiant mokymosi pagalbą 1–4, 5–8, I–II kl. mokiniams (kassavaitinės konsultacijos, dviejų mokytojo asistentų pagalba, 40 val. mokytojų kvalifikacijos kėlimo programa, kolegialus mokymasis); plėtoti inovatyvų mokymą, modernizuojant gimnazijos edukacines erdves

(nupirkta „SmartClass+“ kalbų mokymo klasė, 5 išmaniosios lentos, 293 „Eduka“ licencijos mokiniams, 20 „Mozabook“ licencijų mokytojams, numatytos išvykos į STEAM centrus, netradicinės pamokos). Numatyti kiekybiniai ir kokybiniai rodikliai, sprendžiant iš tarpinės ataskaitos bei mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo (2022-11-30), įgyvendinami nuosekliai, stebimas mokinių pažangos ir pasiekimų rodiklių gerėjimas. Vertintojų komanda stebėjo atsakingą ir racionalų mokyklos darbą vizito laikotarpiu, jokių probleminių situacijų nebuvo. Mokyklos veiklos tobulinimo planas yra nuosekliai derantis su svarbiausiais Gimnazijos dokumentais, pagrindžia svarbiausias mokyklos veiklos problemas, yra optimalus ir lankstus.

4.1.2. Mokyklos veiklos tobulinimo plano / planų įgyvendinimo vertinimas

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
3.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai, 3 lygis	<p>Vizijos bendrumas vertinamas gerai. Gimnazijoje „Kokybės krepšelio“ projekto veiklų dermės kūrimo procesas vyko atsižvelgiant į pagrindines mokyklos vertybes, kurios apibrėžtos strateginiame plane: tolerancija ir atsakomybė, mokymasis visą gyvenimą, lyderystė, bendrystė, kūrybiškumas.</p> <p>Pokalbių su mokyklos administracija, „Kokybės krepšelio“ (toliau – KK), darbo grupe, Įsivertinimo grupe metu pagrįsta, jog projektas buvo priimtas labai pozityviai, bendruomenės grupėse analizuotas strateginiame, veiklos planuose numatytų priemonių perimamumas. Mokytojai diskutavo, kokiose srityse pagalba ypač reikalinga, buvo priimti drauge apsvarstyti sprendimai. KK grupės teigimu, priimti sprendimai pagrįsti bendru sutarimu, orientuojantis į mokyklos viziją: „Dinamiška, orientuota į tradicijų ir modernumo dermę gimnazija, teikianti kokybiškas švietimo paslaugas“.</p> <p>Krašto tradicijos ir modernumas persipina mokyklos veikloje: mokykla turi ilgametes etnografinio ansamblio „Šermukšnelė“ tradicijas, sieja savo mokyklą su unikalia krašto gamta, triskart yra tapusi respublikinio mokyklų edukacinių erdvių konkurso nugalėtoja (paskutinį kartą 2020 m.); mokytojai pamokas veda Veisiejų ir Metelių parkuose, etnografinėse sodybose ir kt. 2015 m. gimnazija yra pavadinta poeto Sigito Gedos vardu ir kuria naujas kūrybines tradicijas („Aš – kūrybos pasaulyje“).</p> <p>Mokyklos administracija bei mokytojai pokalbiuose su vertintojais teigė, jog KK projekto įgyvendinimo laikotarpiu mokykla labai patobulino pamokų vedimo procesą, įsigydama modernias priemones. Vertinimo savaitės metu dauguma (31 pam., 77,5 proc.) pamokų gimnazijoje vyko naudojant KK projekto metu įsigytas bei mokyklos turimas IT ir kitas priemones; vertintojai gimnazijoje stebėjo 16 (40 proc.) pamokų, kuriose buvo naudojamos „Eduka“ ir „Mozabook“ priemonės.</p> <p>Pokalbiuose gimnazistai, visų vertintojų kalbintų mokytojų grupių atstovai tapatinosi su mokykla, vizija daugeliui priimtina ir interpretuojama savaip. Įsivertinimo grupės nuomone, strateginiai, metiniai, veiklos planai pirmiausia „gimsta“ mokytojų metodinėse grupėse, Mokinių taryboje, analizuojami dokumentai, aptariami projektai Metodinėje taryboje su administracija.</p> <p>Vertintojų grupės teigimu, mokyklos bendruomenės nariai yra įsipareigoję mokyklai, paveikiai prisideda ją keičiant ir nuoširdžiai rūpinasi jos tobulėjimu. Veiklos kryptingumas vertinamas gerai.</p>

	<p>Mokykloje stebima potenciali, atitinkanti nacionalinę ir regiono strategiją, orientuota į ateities iššūkius švietimui vizija, kurios raiška ryški ir kasdieniniame gimnazijos gyvenime.</p> <p>Analizuojant dokumentus pastebėta, kad Gimnazijos vizija potencialiai atitinka „Lietuvos pažangos strategijos „Lietuva 2030“ pagrindinę prioritetinę kryptį – „Besimokanti visuomenė: moderni ir dinamiška pasirengusi ateities iššūkiams“ bei „Lazdijų rajono savivaldybės plėtros plano iki 2027 m.“ 1-ąją prioritetą „Besimokanti socialiai atsakinga ir pokyčius kurianti bendruomenė“ bei daugumą plano priemonių, kurias pritaikė mokykla (švietimo srities darbuotojų kompetencijų ugdymas, modernizavimas.).</p> <p>Daugelis mokytojų aktyviai dalyvauja gimnazijos pokyčių procesuose: dirba darbo grupėse (pagrindinės – 7), padeda vieni kitiems; visi mokytojai (100 proc.) išklausė 40 val. pamokos tobulinimo programą, apmokamą iš projekto Kokybės krepšelis“ lėšų – poveikis matomas ugdymo procese (žr.2.1.“Ugdymo organizavimas).</p> <p>Vadovaujantis MVTP nupirktos modernios priemonės tikslingai prisideda prie ugdymo proceso modernizavimo, mokinių motyvacijos gerinimo, pamokos pridėtinės vertės kūrimo (žr. „Optimalus išteklių paskirstymas“); keičiasi pamoka: mokinių tvirtinimu, „mokytis tapo įdomu“ – mokytojai išmoko naudotis šiuolaikiškais priemonėmis ir vertintojai stebėjo savitas anglų k. pamokas SmartClass+ kalbų klasėje (2), gerus mokinių įgūdžius dirbant su „Eduka“ sistema (14 pam., 35 proc.), pamokų stebėjimo protokoluose aprašė mokinių motyvaciją skatinančias veiklas: įdomias pamokos įžangas, netradicines užduotis, aktyviųjų metodų naudojimą, pamokos pajvairinimą įvairiais internetiniais įrankiais, kuriuos susirado ir pritaikė patys mokytojai (Worldwall, Itool, Imagine Logo, Nutark). Tai pasakytina apie daugelį šios gimnazijos mokytojų pamokų.</p> <p>Gimnazijos savitumas – MVTP numatytos integruotos įvairių dalykų pamokos (42), susietos su gamtos išsaugojimu, kultūriniu paveldu, krašto tradicijomis bei pamokos netradicinėse erdvėse. Pradėjus KK projektą, (2022-02-01), suintensyvintas integruotų pamokų organizavimas, skiriant tam tikslines lėšas: 2021–2022 m. m. organizuotos 108 integruotos įvairių dalykų pamokos, 2022–2023 m. m. 73 pamokos vyko tik per pirmą pusmetį. Mokykla tikslingai įgyvendino šį MVTP plano kiekybinį rodiklį, įtraukė daugelį mokinių (beveik 100 proc.). Mokytojų teigimu, integruotos pamokos pavyko, tai tikra mokyklos sėkmė (žr. https://www.veisiejai.lm.lt).</p> <p>Gerėja Mokyklos mikroklimatas: Mokinių tarybos atstovai kalbėjo apie mokyklą kaip šeimą, draugiškus mokytojus, džiaugėsi gautomis patalpomis veiklai, įgyvendintais keturiais jų siūlymais (atsirado edukacinės erdvės mokinių susibūrimams, tikslinė susirinkimų vieta, nupirkti sėdmaišiai, įvyko mokinių pasiūlyti renginiai). Veiklos įsivertinimo duomenimis, gerai jaučiasi mokykloje 93,1 proc. mokinių.</p> <p>Vertintojų surinktais duomenimis, Gimnazijoje tinkamai ir lanksčiai įgyvendinami mokyklos bendruomenės pasirinkti prioritetai, kuriantys šios mokyklos savitumą. Planų gyvumas yra kryptingas. Planų gyvumas, programų laikymasis ir įgyvendinimas yra akivaizdus visoje mokyklos veikloje, daugelis mokyklos veiklos planų pagrįsti kūrybiško planavimo, pagrįsto susitarimais ir visų savivaldos grupių komunikacija, sprendimais.</p>
--	--

	<p>Gimnazijoje rengiami Strateginis, metų Veiklos, Ugdymo, ilgalaikiai mokytojų, Metodinės tarybos bei kitų grupių ir specialistų veiklos planai – jie veiksmingai atliepia Švietimo įstatymo reikalavimus, BUP, atnaujintų ugdymo programų nuostatas. MVTP parentas svarbiausių mokyklos veiklos dokumentų išvados bei nuostatomis. Vyrauja įvairių lygmenų planų derinimas. Planuose savitai prisiimtos atsakomybės, lankstumas, keičiantis aplinkybėms.</p> <p>KK darbo grupės ir Įsivertinimo grupės dalyvių teigimu, MVTP kūrimo procesas buvo tinkamai suderintas su mokyklos mokytojų darbo grupėmis, Mokyklos taryba. Mokyklos bendruomenė priėmė sprendimą vykdyti „Kokybės krepšelio“ projekto veiklas, įgyvendinama pagrindinį gimnazijos strateginį tikslą, kuris kūrybiškai atsispindėjo veiklos tobulinimo plane – gerinti mokinių pasiekimus ir pažangą, atsižvelgiant į individualius jų poreikius dviem kryptimis: teikti mokymosi pagalbą tikslinėms mokinių grupėms; modernizuoti gimnazijos edukacines erdves. MVTP įvardijama esama ir prognozuojama situacijos.</p> <p>Vertintojai konstatuoja, kad planų gyvumas yra MVTP veiklų vykdymo rezultatas, nes gimnazija, atlikusi tarpinę KK projekto plano analizę, tiksliai įvardijo esamą situaciją po pirmųjų projekto veiklos metų (nuo 2022 m. vasario 1 d. iki 2022 m. rugsėjo 1 d.), išsamiai atspindėjo pažangos poslinkį.</p> <p>Pagal pirmųjų metų rezultatus Ugdymo plano kūrimo darbo grupė Ugdymo plane 2022–2023 m. atliko pokyčius dėl pagalbos teikimo gabiems ir sunkumus patiriantiems mokiniams, atsižvelgiant į kokybinių rodiklių rezultatų žemėjimą, koregavo individualios pažangos įsivertinimo įrankį.</p> <p>Peržiūrėjus el. dienyną, mokytojų ilgalaikius dalyko planus, klasių auklėtojų veiklos planus, darytina išvada, kad mokytojai, rengdami 2022–2023 m. m. veiklos planus, vadovavosi Strateginiu, Veiklos planais, BUP, atnaujintomis ugdymo programomis, MVTP planu, pirmųjų metų MVTP veiklos išvados (integruotų pamokų mėnesio planai, pamokos STEAM erdvėse, reikiamų IKT priemonių naudojimas veiklose). Mokytojų veiklos planai yra saugomi laikmenose, koreguojami aptarus metodinėse grupėse ir suderinus su administracija.</p> <p>Vertintojai pastebi, kad gimnazijos planų ir programų laikymasis yra veiksmingas; mokytojų darbo grupės kūrybiškai ir nuosekliai planuodamos kuria mokyklos gyvenimą pagal realias, dabar veikiančias, mokyklos kruopščiai apgalvotas strategijas.</p> <p>Optimalus išteklių paskirstymas yra veiksmingas. Gimnazija vykdo personalo politiką savitai atsižvelgdama į mokinių interesus.</p> <p>Pagal ŠVIS informaciją, palyginus 2021 m. ir 2022 m. duomenis, vienai sąlyginei mokytojo darbo vietai tenkantis mokinių skaičius padidėjo nuo 10,54 (Lietuvoje – 10,54) iki 11,16 (Lietuvoje – 10,92), nes, uždarius Kapčiamiesčio Emilijos Pliaterytės pagrindinio ugdymo skyrių, neliko jungtinių klasių (2021 m. buvo 6,96 proc., o 2022 m. – 0 proc.).</p> <p>ŠVIS duomenimis, pagerėjo gimnazijos švietimo pagalbos specialistų, tenkančių 100 mokinių, dalis – 2020 m. – 0,96 vnt., 2022 m. – 1,18 vnt. (dirba psichologė, skirta 4,25 etato mokytojų padėjėjams (21 mok.).</p> <p>Mokykloje dirba visi mokytojai, savo sričių specialistai (34 mokytojai, 4 pagalbos mokiniui specialistai (psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas). Pagal MVTP planą, gimnazijos 5–8 klasėse dirba 2 mokytojo asistentai,</p>
--	--

	<p>kurie lietuvių kalbos, matematikos, gamtos, socialinių mokslų pamokose pagalba teikia visiems 5–8 kl. mokiniams pagal poreikį.</p> <p>Pagal MVTP, visiems 1–4, 5–8, I–II gimnazijos klasių mokiniams suteikiama konsultacijų galimybė (40 val. per savaitę). Mokytojai prisitaiko prie mokinių poreikių (konsultuoja tiesiogiai, nuotoliniu būdu, prieš kontrolinius darbus) ir tai, mokinių atstovų teigimu, labai prisideda prie mokinių mokymosi kokybės, ši pagalba mokinių tarpe patraukli, nuotolinės konsultacijos ypač populiarios.</p> <p>Vertintojų duomenimis, Gimnazija materialinius išteklius panaudoja kryptingai, kūrybingai.</p> <p>Iš KK lėšų mokykla įsigijo „Eduka“ licencijas 293 mokiniams, nupirkta 20 licencijų „MozaBook“ („Moza teacher“) programų 20 mokytojų; įsigytos 5 interaktyvios lentos. Įrengta užsienio kalbų laboratorija „SmartClass+“ (Mokykla jau turėjo „Robotel“ kalbų laboratoriją); 5 interaktyvios lentos lietuvių kalbos (2), dailės, matematikos, fizikos kabinetams (Mokykla turi iš viso 17 interaktyvių ekranų).</p> <p>Daugumoje vertintojų stebėtų pamokų (31 pam., 77,5 proc.) mokytojai naudojo IKT: nešiojamuosius kompiuterius / planšetes mokiniams užduotims atlikti – (4 pam., 10 proc.); interaktyvias lentas ir vaizdo projektorius (28 pam., 77,5 proc.) vaizdumui sustiprinti, pamokos tikslui pasiekti, refleksijai, įsivertinimui; mobiliuosius telefonus (1 pam.) namų darbui fiksuoti.</p> <p>Iš „Kokybės krepšelio“ projekto lėšų įsigyta „Eduka“ mokomoji sistema buvo naudojama ir veiksmingai taikoma 14 pam. (35 proc.) – uždaviniui pasiekti pamokoje, įsivertinti, pateiktos namų darbų užduotys. Tikslingas IKT naudojimas priskirtas prie svarbiausių pamokos stiprybių 5 (35,71 proc.) pamokose iš 14-os. Stebėtose 3 dienų pamokose „Eduka“ skaitmenine mokymosi aplinka naudojosi 225 mokiniai.</p> <p>Mokyklos veiklos (2022-11-30) įsivertinimo duomenimis, 81,7 proc. mokinių teigia patiriantys sėkmę naudodami „Eduka“ skaitmeninę mokymosi aplinką; kyla mokinių mokymosi motyvacija – MVTP planuota 70 proc. sėkmė, o pasiekta 90,7 proc. – mokiniai stengiasi kuo geriau mokytis, kai naudojama IT, nes jiems įdomu. Vertintojai daro išvadą, jog mokykla kryptingai išnaudoja „Eduka“ sistemos galimybes ugdymo procese.</p> <p>Iš „Kokybės krepšelio“ projekto finansavimo įrengtoje „SmartClass+“ kalbų mokymo(-si) laboratorijoje buvo vedamos 2 pamokos iš stebėtų 4 anglų kalbos pamokų vyresnėse klasėse (6, IIg kl.). Šiose pamokose mokytoja ugdymą organizavo konstruktyviai, šiuolaikiškai – jos įvertintos aukščiausiu lygiu – 4.</p> <p>„Kokybės krepšelio“ projekto lėšomis įsigytos 5 interaktyvios lentos naudojamos įvairių dalykų pamokose: iš 11-os šiuose kabinetuose stebėtų veiklų jos veiksmingai naudotos 8 (81,8 proc.) pamokose: 8a, I g, II g kl. matematikos, 7, I g kl. lietuvių k. ir kt. „Ugdymo aplinkų“ vertinimas 8 pamokose – 3, o bendras šių 11-os pamokų „Ugdymo aplinkų“ vertinimas – 2,9; septynios iš šių pamokų įvardintos kaip turinčios veiksmingų šiuolaikiškumo požymių ir įvertintos gerai (3).</p> <p>Raktinis žodis „Optimalus išteklių paskirstymas“ 40 stebėtų pamokų vertintojų protokoluose 14 atvejų fiksuotas prie stipriųjų pamokos veiklų („tikslingai naudojamos KK projekte įsigytos priemonės“, „mokiniai turi įgūdžių dirbti su IT“, „padedantis mokytis skaitmeninis turinys“). Bendras raktinio žodžio vertinimas šiose pamokose geras – 3,3. Pamokų stebėjimo protokoluose vertintojai „Ugdymosi aplinkas“ išskyrė kaip stipriuosius pamokos aspektus 15 (37,5 proc.) pamokų.</p>
--	---

	<p>Vertintojai daro išvadą, kad Gimnazija nuosekliai įgyvendino MVTP, atsakingai įsigydama iš „Kokybės krepšelio“ projekto materialinius išteklius, ir veiksmingai naudodama visas turimas priemones pamokos kokybei gerinti, – vertintojų stebėtose pamokose akivaizdus mokytojų įgytų kompetencijų ir mokinių motyvacijos augimas, sukurtų patrauklių ugdymo aplinkų pozityvi įtaka.</p>
<p>3.4. Veikimas kartu, 4 lygis</p>	<p>Vertintojai, išanalizavę veiklų duomenis, stebėję gimnazijos edukacines erdves, teigia, jog kolegialus mokymasis yra kryptingas. Mokytojai mokosi drauge ir vieni iš kitų: tikslingai dalydamiesi patirtimi, atradimais, studijuodami šaltinius, stebėdami kolegų pamokas– tai padeda tobulinti pamokos kokybę..</p> <p>2022 m. II ketv. įgyvendinta tęstinė 40 akademinų val. trukmės 5 dienų mokymų programa „Šiuolaikinės pamokos vadyba mokinių motyvacijai ir sėkmingam mokymuisi“. Organizuoti mokymai „Moksleivių motyvacija ir įsitraukimas, kas lemia ir kaip stiprinti?“. Mokymuose dalyvavo ir profesines kompetencijas mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo, mokinių motyvavimo ir paramos jiems patobulino visi gimnazijos mokytojai, o įgytas žinias ir kompetencijas taiko praktikoje.</p> <p>Vertintojai stebėjo 19 (47,5 proc.) pamokų, kuriose mokytojai tiesiogiai demonstravo mokymų programoje įgytas žinias (mokinių motyvavimo, įsitraukimo, suasmeninimo, pagalbos mokiniui, vertinimo ir įsivertinimo, išmokimo stebėjimo) bei pozityvų profesionalumą. Tai pasakytina apie 3a, 6, IIg (1–2 gr.) kl. anglų k., 2, 3a, Ig kl. lietuvių k.; IVg kl. chemijos; IIg, 8b kl., IIg, Ig, Ia, 4b, 8a matematikos; 5 kl. technologijų, Ig kl. pilietiškumo ugd.; IIIg kl. dailės, SEKU IIg pamokas.</p> <p>Pokalbiuose su vertintojais daugelis mokytojų teigė, jog jie „išlaisvėjo“, drąsiai kviečiasi kolegas į pamokas, dalinasi patirtimi, metodinėse grupėse aptaria sėkmes ir nesėkmes. MVTP numatyta stebėti ir aptarti bent 3 kolegų pamokas. Rodiklis įgyvendintas: per 2021–2022m. stebėtos ir aptartos 66 kolegų pamokos, o 2022–2023 m. m. – 79 pamokos.</p> <p>2021–2022 m. m. pabaigoje mokykla organizavo mini forumą „Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas, mokinių motyvavimas ir parama jiems“, kuriame 14 gimnazijos pedagogų bei specialistų dalinasi gerosiomis praktikomis. Ši patirtis, mokytojų nuomone, motyvavo juos siekti didesnio profesionalumo. Mokyklos veiklos (2022-11-30) įsivertinimo apklausoje daugelis mokytojų pritarė teiginiams „Mes mokomės drauge ir vieni iš kitų“ pritarimo teiginiui vidurkis – 3,77; „Dirbdamas mokykloje jaučiu komandiškumą, geranorišką palaikymą“, pagalbą“ pritarimo teiginiui vidurkis – 3,53.</p> <p>Vertintojai daro išvadą, kad gimnazijos mokytojai tikslingai derina ir įprasmina mokymąsi seminaruose bei mokymąsi iš kolegų patirties– kolegialumui atsiskleisti didelės įtakos turėjo mokyklos dalyvavimas KK projekte.</p>
<p>1.1. Mokyklos pasiekimai ir pažanga, 3 lygis</p>	<p>Rezultatyvumas vertinamas gerai. Mokinių ugdymosi pasiekimai atitinka Bendrosiose ugdymo programose keliamus tikslus ir mokykloje besimokančių mokinių galias. Atsižvelgiant į aukščiau išvardintus mokyklos priimtus sprendimus (žr. 3.1. „Perspektyva ir bendruomenės susitarimai“ rodiklio aprašymą) gerėja mokinių atskirų dalykų, pasiekimų patikrinimų, VBE rezultatai.</p> <p>Pagerėjo PUPP pasiekimai lyginant 2021 m. ir 2022 m. (MVTP kokybiniai rodikliai):</p> <p>Atsižvelgiant į MVTP, 2022 m. sumažėjo matematikos PUPP patenkinamo lygmens nepasiekusių mokinių 9,2 proc. (planuota 18,9 proc. 2022-06-23). Stebima</p>

	<p>pažanga. Pagerėjo 2022 m. PUPP matematikos dalyko surinktų taškų procentinis vidurkis: 2021 m. buvo +2,4 proc. aukštesnis nei savivaldybės, -7,7 proc. mažesnis už šalies; o 2022 m. – + 13,0 proc. aukštesnis nei savivaldybės ir +8,0 nei šalies. Mokykla 2022 m. potencialiai pagerino PUPP matematikos pasiekimų rezultatus. Mokykla jau 2022 m. viršijo numatytą 2023 m. MVTP kokybinį rodiklį: lietuvių kalbos PUPP – aukštesniu lygmeniu išlaikė 5,6 proc. daugiau mokinių (planuota +1 proc.); PUPP lietuvių kalbos ir literatūros rezultatas +4,9 proc. aukštesnis už savivaldybės ir +7,3 proc. aukštesnis už šalies). Mokykla 2022 m. pagerino savo 2021 m. lietuvių kalbos PUPP rezultatus bei pralenkė savivaldybės ir šalies procentinius vidurkius.</p> <p>Pagerėjo bendras VBE rezultatų balų vidurkis +8,5 balo (2021 m. – 49,6 balo, 2022 m. – 58,1). Padaugėjo abiturientų, išlaikiusių VBE aukštesniu lygiu (86–100) – nuo 3–8,3 proc. (2021 m.) iki 10–15,9 proc. (2022 m.). Geresni 2022 m. atskirų dalykų VBE rezultatai: lietuvių k. ir literatūros rezultatas +4,6 aukštesnis nei savivaldybės ir +9,8 balo aukštesnis nei šalies; matematikos +7,3 balo aukštesnis nei savivaldybės ir +3,8 nei šalies.</p> <p>Gimnazijos NMPP 4 kl. pasiekimai turi galimybių tobulėti: 2022 m. 4 kl. matematikos rezultatų procentinis vidurkis (61,5) +0,7 proc. aukštesnis už savivaldybės (60,9), bet nuo šalies dar atsiliko -1,8 proc. (63,3). 2022 m. 4 kl. skaitymo rezultatų procentinis vidurkis (58,5 proc.) – +3,0 viršijo savivaldybės (55,5) ir šalies +3,8 (54,6) rodiklius.</p> <p>Kiti MVTP numatyti kokybiniai rodikliai gerėja: 2022 m. 5–8 klasių anglų kalbos vidurkis padidėjo +0,39 balo (rodiklis viršytas.); I-II g kl.– +0,12 balo (stebima pažanga); gerėjo mokinių mokymosi motyvacija 15,8 proc. (rodiklis viršytas); 2 proc. padaugėjo mokinių, patiriančių sėkmę virtualiose aplinkose „Eduka“ (stebima pažanga). 2022 m. pabaigoje, Mokyklos veiklos įsivertinimo (2022-11-30) duomenimis, sėkmę „Eduka“ aplinkoje patyrė + 26,7 proc. mokinių daugiau. Planuota +5 proc. iki 2023 m. Rodiklis viršytas.</p> <p>Lyginant 2021–2022 m. I pusmečio ir 2022–2023 m. m. I pusmečio rezultatus stebimas pagerėjimas, nes +1,4 proc. (nuo 97,7 iki 99,1 proc.) pakilo bendras mokyklos pažangumo vidurkis; padaugėjo bendras besimokančiųjų aukštesniu lygiu mokinių skaičius +6 proc. (nuo 12,5 proc. iki 18,5 proc.). Pagrindiniu lygiu besimokančiųjų +1,6 (nuo 34,3 proc. iki 35,9 proc.). Sumažėjo nepasiekusiųjų patenkinamo lygio – 1,2 proc. (buvo +1,2 proc.).</p> <p>Vertintojai daro išvadą, kad atsižvelgiant į mokyklos įdirbį, entuziastingą norą tobulėti ir pateiktus duomenis, gimnazija turi potencialią galimybę užtikrinti rezultatų tvarumą.</p>
<p>3.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai, 3 lygis</p>	<p>Tobulinimo kultūra yra vertinama neblogai. Mokykloje apmąstoma, ką būtų galima daryti geriau ar patobulinti, siekiama nuolatinės pažangos įvairiose aktualiausiose mokyklos veiklos srityse, tačiau dar stokojama ugdymo proceso tobulinimo priežiūros įrankių:</p> <p>Atlikusi 2022 m. veiklos įsivertinimo tyrimą (2022-11-30) Įsivertinimo darbo grupė pateikė 3 rekomendacijas; bendruomenei buvo pristatytas veiklos įsivertinimas, susijęs su MVTP. Mokykla nedetalizavo rekomendacijų pritaikymo mokytojo kasdieninėje veikloje konkretumo, grįžtamojo ryšio laikotarpių, sėkmės matavimo. Įsigilinę į kitus mokyklos veiklos dokumentus, išklause daugelio darbo grupių nuomones, vertintojai daro išvadą, kad gimnazija dar neturi išsigryninusi mokyklos</p>

	<p>darbo grupių priimtų sprendimų poveikio mokinių pažangai matavimo sistemos, kuri, metodinėse grupėse išdiskutuota ir vieningai priimta, padėtų tikslingiau panaudoti įsivertinimo rezultatus mokyklos pažangai. Vykstantys pozityvūs procesai duotų geresnius ugdymo rezultatus, jei darbo grupės ne tik pateiktų veiklos tobulinimo rekomendacijas, bet ir būtų sukurtas įrankis nuoseklaus domėjimosi jų poveikiu ugdymo pažangai.</p> <p>Apibendrinę pokalbius su gimnazijos mokytojais, išanalizavę el. dienyne mokytojų pildomą „Kitos veiklos“ skiltį, kurioje fiksuojama mokytojų atliekama metodinė veikla, kolegialus bendradarbiavimas, vertintojai daro išvadą, kad mokykla turi daug informacijos apie kiekvieno mokytojo individualų įnašą į bendrą Mokyklos pažangą. Ši informacija galėtų būti panaudojama kiekvieno mokytojo veiklos refleksijai, jo metų veiklos indėliui į mokinio pažangą pamatuoti, tolesniam asmeninių bei dalykinių kompetencijų tobulinimui numatyti.</p> <p>Vertintojai daro išvadą, kad mokinių pažangos ir pasiekimų gerėjimo procesas vyktų nuosekliau ir sparčiau, jei gimnazija siektų įprasminti mokytojo asmeninį įnašą į Mokyklos ugdymo proceso tobulinimą, derindama mokytojo profesinės veiklos įsivertinimą su nuolatiniu mokyklos pažangos aktualiausiose veiklos srityse siekimu.</p>
<i>Stiprieji mokyklos veiklos aspektai</i>	<p>3.1.1. Vizijos bendrumas</p> <p>3.1.2. Veiklos kryptingumas</p> <p>3.1.3. Planų gyvumas</p> <p>3.1.4. Optimalus išteklių paskirstymas</p> <p>3.4.2. Kolegialus mokymasis</p> <p>1.1.1. Rezultatyvumas</p>
<i>Tobulintini mokyklos veiklos aspektai</i>	<p>3.1.6. Tobulinimo kultūra</p>

4.2. Kaip stebimas mokyklos suplanuotų tobulinimo veiklų, pasirinktų veiklos tobulinimo priemonių ir būdų įgyvendinimo nuoseklumas ir tinkamumas mokinių ugdymosi pasiekimams gerinti?

4.2.1. Mokyklos suplanuotų tobulinimo veiklų, pasirinktų veiklos tobulinimo priemonių ir būdų įgyvendinimo stebėjimas / stebėjimo sistema

Gimnazija sistemingai kaupia ir analizuoja pagrindinius duomenis, kurie turi įtakos bendrai mokinių pasiekimų ir pažangos kaitai: visų ugdymosi programų mokinių pusmečių ir metinius rezultatus, šalies pasiekimų patikrinimų, valstybinių brandos egzaminų, mokinių dalyvavimo neformaliajame švietime rezultatus, lankomumo pokyčius ir kt. Sisteminiams mokytojų kvalifikacijos tobulinimo duomenims, mokyklos ugdymo kokybės metiniai rezultatai bei kiti su mokyklos pažanga susiję veiksniai. MVTP suplanuotų tobulinimo veiklų bei priemonių ir būdų nuoseklumas ir tinkamumas gimnazijos mokinių ugdymo pasiekimams gerinti yra stebimas darbo grupių: Įsivertinimo darbo grupės, „Kokybės krepšelio“ darbo grupės, prižiūrimas mokyklos administracijos. Veiklų vykdymo aptarimas iš dalies įtrauktas į kas mėnesį vykstančius mokytojų susirinkimus dėl mokinių pažangos. Visa bendruomenė įtraukta į MVTP įgyvendinimo procesus; mokykla pasinaudoja turimais stebėjimo įrankiais bei kuria pažangos stebėjimo sistemą veikloje.

4.2.2. Mokyklos suplanuotų tobulinimo veiklų, pasirinktų veiklos tobulinimo priemonių ir būdų įgyvendinimo stebėjimo / stebėjimo sistemos vertinimas

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
2.1. Ugdymosi organizavimas, 3 lygis	<p>Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas vertinamas gerai. Mokykloje tinkamai pripažįstamos mokinių skirtybės, organizuojant mokymą, joms skiriamas paveikus dėmesys. Mokykla, dalyvaudama KK projekte ir siekdama gerinti kiekvieno mokinio pasiekimus, MVTP numatė kiekybinius ir kokybinius rodiklius, atsižvelgdama į mokinių skirtybes (konsultacijos pagal kiekvieno mokymosi lygį, mokytojo asistentų pagalba 5–8 kl., skaitmeninių priemonių, padedančių diferencijuoti mokymąsi, įsigijimas; integruotos veiklos).</p> <p>Gimnazija tinkamai tobulina įtraukųjį ugdymą, mokykloje paveikiai susitarta dėl švietimo pagalbos tvarkos teikimo. Vertintojai patvirtina, kad švietimo pagalbos specialistų bendradarbiavimas su dalykų mokytojais tikslingas: iš stebėtos 31 pamokos (9 (22,5 proc.) SUP turinčių mokinių nebuvo) 18 (58,06 proc.) pamokų sėkmingai įtraukiami SUP turintys mokiniai, jiems skirtos diferencijuotos užduotys, teikiama pagalba arba jie sėkmingai dalyvavo bendroje aktyvioje veikloje, užtikrinančioje kokybiškesnį išmokimą. Gimnazijoje dirba 9 mokytojo padėjėjai; vertintojai stebėjo 10 (32,25 proc.) pamokų (iš 31), kuriose dalyvavo mokytojo padėjėjas ar asistentas.; 8 (25,80 proc.) iš jų vertintojai pažymėjo lanksčią pagalbos darbuotojo veiklą pamokoje, padedant ir mokiniui, ir mokytojui (vertinta pasitariant su padėjėju, suteikta pagalba vaikui įsitraukti į veiklą; emocinių problemų įveikimas); dviejose (6,45 proc.) pamokose nebuvo aiški mokytojo padėjėjo / asistento funkcija.</p> <p>Per 2021–2022 m. m. II pusmetį organizuotos 697 dalykinės konsultacijos: 358 – sunkumus patiriantiems mokiniams ir 339 gabiems mokiniams (140 konsultacijų 1–4 kl. mokiniams; 359 – 5–8 kl.; 198 – I–II g kl.); 2022–2023 m. m. I pusmetyje 706 dalykinės konsultacijos: 411 – sunkumus patiriantiems mokiniams ir 295 gabiems (1–4 kl. – 142; 5–8 kl.– 362; I–II g kl.– 202). Mokiniai pokalbiuose pritarė, kad diferencijuotos konsultacijos padeda pasiekti aukštesnių rezultatų (priderintas laikas prie mokinio tvarkaraščio, mobilus pateikimas, pagalba po ligos, prieš kontrolinius darbus, nesupratus užduoties ir pan.).</p> <p>Diferencijuojant, individualizuojant ugdymą pamokoje labai prisideda KK projekte įsigytos modernios priemonės („Eduka“ licencijos kiekvienam mokiniui, „SmartClass+“ kalbų mokymo klasė (žr. „Veiklos kryptingumas, Optimalus išteklių paskirstymas“).</p> <p>Vertintojai diferencijavimą, individualizavimą, suasmeninimą išskyrė kaip stiprųjį pamokos aspektą 16 (40 proc.) pamokų, teigdami, jog „sudaromos sąlygos kiekvienam patirti sėkmę“, „mokiniai gali rinktis užduotis pagal sudėtingumą“, „tikslingai skiriami pastoliai“. Tai stebėta 4b, 8a, Ig, Iig kl. matematikos, 5, IIIg dailės, 8b kl. chemijos, Ig kl. pilietiškumo ugd., 5 kl. technologijų, 3a, Iig kl. anglų k., 4a kl. lietuvių ir kt. pamokose. Atsižvelgimas į įvairius mokinių stilius buvo stebėtas 23 (57,5 proc.) pamokose.</p> <p>Įsivertinimo grupė veiklos įsivertinimo tyrime prie suasmeninto mokinių pasirinkimo priskyrė mokinių galimybę dalyvauti neformaliojo švietimo būrelių pasirinkime (veikia 20 būrelių). Teiginiui „Lankau būrelį (gimnazijoje, kitose įstaigose)“ pritaria</p>

	<p>72,6 proc. mokinių, o apklausoje dalyvaujantys mokinių tėvai teiginiui „Mokykloje mano vaikui pakanka būrelių, renginių, kitų veiklų“ suteikia 3,38 vertę. Tai patvirtina ir mokytojų pokalbio metu pateikta informacija, jog mokykloje veikia dvi mokomosios bendrovės, ilgametės tradicijas tęsia etnografinis būrelis „Šermukšnelė“.</p> <p>Vertintojai konstatuoja, kad ugdymo diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas gimnazijoje vyksta nuosekliai derinant mokyklos turimas priemones, mokytojų profesionalumą bei pagalbos mokiniui darbuotojų ir specialistų įdirbį.</p>
1.1.Mokyklos pasiekimai ir pažanga, 3 lygis	<p>Stebėsenos sistemingumas, atsižvelgiant į MVTP rodiklius, yra vidutiniškas. Gimnazijos akademiniai pasiekimai daugelyje sričių gerėja, atskirų dalykų VBE procentiniai rodikliai 2022 m. viršijo šalies bei savivaldybės pasiekimų rezultatus, gerėja PUPP, NMPP rezultatai (žr. „Rezultatyvumas“); įgyvendinti visi MVTP kiekybiniai rodikliai (Gimnazijos įsivertinimas po pirmųjų projekto metų).</p> <p>Mokykla analizuoja mokinių rezultatus pagal ugdymo programas, baigiantis/pasibaigus ugdymo laikotarpiui. Aptariami susumuoti pusmečio, metiniai, bendri MVTP kokybinių rodiklių mokinių pasiekimai Metodinėje, Mokytojų tarybose; duomenis, analizuoja Ugdymo plano kūrimo darbo grupė, metodinės grupės. Mokykloje pagal susitarimą stebimi ir analizuojami tarpiniai mokinių mokymosi pasiekimai.</p> <p>Pagal MVTP tarpinę analizę, stebimas 5–8 kl.ir I–IIg kl. kokybinių rodiklių prastėjimas. Iki 2023 m. numatyta sumažinti 1 proc. 5–8 kl. mokinių, besimokančių patenkinamu lygmeniu, skaičių, tačiau jis 2022 m. padidėjo 15,3 proc.; planuota I–IIg kl. padidinti 3,5 proc. besimokančių pagrindiniu lygmeniu skaičių – rodiklis sumažėjo 7,6 proc. Gimnazija nuo 2022-02-01 pagal MVTP skyrė konsultacijas gabiems ir turintiems sunkumų mokiniams (40 val. per savaitę). Pagal mokyklos Įsivertinimo grupės duomenis, 2021–2022 m. m. 2 pusmetyje skirta 697 (358 turintiems sunkumų ir 339 gabiems), 2022–2023m. m. 1 pusmetyje 446 – (248 turintiems sunkumų, 217 gabiems), tačiau mokyklos dokumentuose nefiksuotas šios paslaugos kokybės tyrimas, nėra duomenų dėl mokinių, lankusių konsultacijas, pažangos ir pasiekimų kitimo.</p> <p>Mokytojai labai daug dirba analizuodami bendrą informaciją, tačiau nesisteminama tikslių mokinių grupių, kurioms skirta KK projekto pagalba, pažangos dinamika; daugiau pastovaus dėmesio tikslinga skirti SUP turinčių mokinių pažangos ir pasiekimų pokyčiams, atskirų dalykų, kuriems mokykla skiria padidintą dėmesį pagal KK krepšelio projektą, pokyčių analizei. Vertintojai pastebi, kad sistemingas mokinių grupių pažangos pagal papildomas gimnazijos mokytojų suteiktas paslaugas stebėjimas padėtų mokyklai identifikuoti problemas ir numatyti sėkmės žingsnius, siekiant nusimatyto kokybinio rodiklio pagal MVTP įgyvendinimo. Būtų sumažintas mokytojų papildomos veiklos krūvis.</p> <p>Mokiniai kas mėnesį įsivertina savo asmeninę pažangą. Mokytojų nuomone, paveikiausias individualus dalyko mokytojo pokalbis su mokiniu, jo šeima, o „Vaiko individualios pažangos įsivertinimo tvarkos apraše“ ir mokyklos veikloje didesnis vaidmuo suteikiamas klasės auklėtojui. Išanalizavę individualios mokinių pažangos vykdymą, duomenų panaudojimą vertintojai pastebi, kad tikslinga šią veiklą sukonkretinti, pagrindinį krūvį perkelti nuo klasės auklėtojo mokiniui, jo tėvams, dalyko mokytojui, labiau suasmeninant įsivertinimą, akcentuojant asmenines</p>

	<p>mokymosi problemas, skiriant didesnę vertę individualios pažangos duomenų panaudojimui ir tęstinumui ugdymo procese.</p> <p>Pagal MVTP planą, mokykla papildomai įtraukė du asistentus. Vertintojai keliose pamokose (žr. „Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas“) nestebėjo atliekamų funkcijų skirtumo. Tikslintinas 5–8 kl. mokiniams lietuvių kalbos, matematikos, gamtos mokslų pamokose mokytojo padėjėjo ir asistento pareigybių funkcijų atskyrimas, sukonkretinimas, pagalbos mokiniui darbuotojų mokymai, siekiant potencialios naudos mokiniams pamokose.</p> <p>Vertintojų komanda, stebėjusi 40 pamokų, stebėsenos sistemingumą, kaip stiprųjį aspektą pamokoje, pažymėjo 4 (10 proc.) pamokų; kaip tobulintiną – 16 (40 proc.) pamokų; iš jų 13 kartų vertintojai siūlė tobulinti šį aspektą 5–IV gimnazijos klasių pamokose.</p> <p>Pagal mokytojų susitarimą, kas mėnesį visų 17 klasių auklėtojai bendruose mokytojų susirinkimuose pristato kiekvienos klasės pažangos situaciją. Rengiamos trišalės sutartys (mokiniai-mokytojai-tėvai) esant poreikiui. Vertintojų surinktos informacijos duomenimis, didesnė prasmė ir gilesnė pridėtinė šių pokalbių vertė būtų skiriant laiką ne faktų konstatavimui ir išeičių paieškai, bet sėkmių ir problemų išskyrimui bei pokyčių stebėjimui pagal MVTP temines grupes, numatant racionalų grįžtamąjį ryšį.</p> <p>Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas vertinamas vidutiniškai. Mokykloje fiksuojamas mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas pagal klases, mokslo metus, dalykus, stebimas PUPP, NMPP, VBE rezultatų pokytis. Šiais duomenimis remtasi nustatant mokyklos prioritetingas ugdymo kokybės gerinimo sritis, numatant uždavinius strateginiame, metų veiklos bei KK projekto planuose.</p> <p>Pokalbiuose su vertintojais mokytojai teigė, jog mokykloje pastebimas kiekvienas vaikas, kuriam reikia mokymosi pagalbos (pasinaudodami „Kokybės krepšelio“ projekto lėšomis, mokėsi seminare „Vertinimas, įsivertinimas, mokinių motyvavimas pamokoje“. Išanalizavę Gimnazijos „Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą“, stebėdami jo taikymą kasdieninėje veikloje, vertintojai teigia, kad šis dokumentas ir jo pritaikymas iš dalies atitinka dabartinę mokyklos, dalyvaujančios „Kokybės krepšelio“ projekte, situaciją. Pagrindinis mokinio mokymosi pažangos ir pasiekimų atsakomybės akcentas perkeltas klasės auklėtojui, mokytojui, realiai mokinį ir jo tėvus paliekant šalutiniame vaidmenyje ir labiau akcentuojant situacijos analizę esant problemoms (aprašo 46 p., 56 p. ir kt.). Tikėtina, jog paveikiai individualizavus, suasmeninus mokinio pažangos stebėjimo procesą nuo pradžios iki pabaigos, mokinių motyvacija siekti asmeninių rezultatų būtų geresnė.</p> <p>Iš 40 stebėtų pamokų matoma, kad pamokos „Vertinimo ugdant“ sritis vertinta žemiausiai: bendras „Vertinimo ugdant“ vertinimo vidurkis 2,5. Geriausiai vertintos šiuolaikiškos pamokos (5, 12,5 proc.); jų vertinimo kokybė aukšta – 3,60; bandoma dirbti šiuolaikiškai (21,52,5 proc.) – 2,76; kvietinės (8, 20 proc.) – 3,25. Labai gerai ir gerai įvertintos 13 pamokų, kurias vedė 4 metodininkai, 8 vyresnieji mokytojai bei mokytojo kategoriją turintis mokytojas. Geriausiai vertinimo metodiką įvaldę matematikos ir anglų kalbos mokytojai – vertinimo vidurkis 3,0 ir 2,88.</p> <p>Vertintojų pamokų protokolų duomenimis, iš analizuotų 40 veiklų mokykloje nuoseklumu išskirta 11(30 proc.) pamokų, kuriose potencialiai atsiskleidė pamatuojamo pamokos uždavinio, vertinimo kriterijų nusakymo, veiklų pamokoje,</p>
--	--

	<p>mokinių įsitraukimo, motyvacijos skatinimo, paveikaus grįžtamojo ryšio, vertinimo ir įsivertinimo ryšys su kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimais. Mokytojai šiose pamokose (3a, 6, IIg (1–2 gr.), 8b kl. anglų k., Ig, 4b, 8a kl. matematikos, IIg kl. chemijos, IIg kl. SEKU, 5 kl. technologijų) sudarė galimybę mokiniams nuosekliai aptarti ugdomų bendrųjų ir dalyko kompetencijų pažangą, reflektuoti, įsivertinti, išryškinti mokymosi poveikį.</p> <p>Vadovaudamiesi vertinimo aprašu, daugelis mokytojų kiekvieno mokinio galių įvairesniam pažinimui naudojo formuojamąjį vertinimą. Dalyje (10 pam., 25 proc.) pamokų išryškėjo pavieniai paveikūs mokinio pažangos aptarimo pavyzdžiai: kiekvieno mokinio išsikelta pamokos tikslo aptarimas (4 b, 8a kl. matematikos pamokose); SUP mokinio vertinimas pamokoje, aptariant kartu su mokiniu (8 b kl. chemijos pamokoje), įtraukiant į pažangos aptarimą mokytojo padėjėją (6 kl. anglų k.); mokytojo–mokinio dialogas vertinant (5 kl. dailė); apibendrinimas, įsivertinimas naudojant nešiojamuosius kompiuterius; „Mozaik“, „Worldwall“, „Eduka“ įrankius: IIg anglų k., Ig, 2, 7, 1b kl. lietuvių k. pamokose.</p> <p>Dalyje 16 (40 proc.) pamokų stokojama įvairių mokinio asmeninės pažangos vertinimo strategijų ir būdų įvaldymo, mokinio mokymosi sunkumų diagnozavimo, reflektuojant, analizuojant kiekvieno mokinio asmeninį įdirbį. Vertinimo metu mokytojai retai naudojo kaupiamojo vertinimo metodiką; toks vertinimas stebėtas tik pavienėse pamokose, pvz., IVg, Ig, 7 kl. lietuvių k., IIIg kl. istorijos.</p> <p>Pagrįstas pasiekimų ir pažangos vertinimas, vertinimo informacijos panaudojimas, prasmingas mokinio įsivertinimas turi ypatingai svarbią reikšmę ugdymo proceso gilesniam stebėjimui, mokinio pažinimui, mokyklos pažangos nuosekliai gerėjimui. Tikėtina, kad tikslingas mokinio pažangos vertinimo įvaldymas ir sistemingas stebėsenos proceso derinimas su kolegialiu mokytojų mokymusi sukurs palankias sąlygas mokyklos pažangos tobulinimui.</p>
<i>Stiprieji mokyklos veiklos aspektai</i>	2.1.1. Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas
<i>Tobulintini mokyklos veiklos aspektai</i>	1.1.2. Stebėsenos sistemingumas 1.1.3. Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas

4.3. Kaip mokyklos nusimatyti veiklos vertinimo rodikliai, jų aiškumas padeda įsivertinti veiklos pokytį ir stebėti poveikį mokyklos pažangai?

4.3.1. Mokyklos nusimatyti veiklos vertinimo rodikliai

Gimnazijos KK grupė, kuri, inicijavus mokyklos vadovams, sudaryta iš visų mokyklos metodinių grupių lyderių jų savanorystės pagrindu, atsižvelgdama į mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijas, diskusijų būdu parengė MVTP. Jame atliepiamos gimnazijos strateginės, veiklos tobulinimui būtinos kryptys, numatomi aiškūs veiklos vertinimo kokybiniai ir kiekybiniai rodikliai, indikuojantys veiklos pokyčius ir sudarantys galimybę mokyklos pažangos poveikio stebėsenai. Vertintojai konstatuoja, kad kiekybiniai rodikliai, jų kiekis bei turinys yra kryptingi ir paveikūs, gimnazijai siekiant pažangos per pasirinktas tobulinimo veiklas ir priemones. MVPT numatyti kokybiniai rodikliai tinkami ir optimalūs, leidžiantys įsivertinti mokinių pažangą ir pasiekimus.

4.3.2. Mokyklos nusimatytų veiklos vertinimo rodiklių turinio ir jų naudojimo vertinimas

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
1.1. Mokyklos pasiekimai ir pažanga, 3 lygis	<p>Mokinių pasiekimų ir pažangos rezultatyvumas vertinamas gerai.</p> <p>Vertintojams išanalizavus gimnazijos KK MVTP suplanuotus kiekybinius ir kokybinius rodiklius, stebimas beveik visų kiekybinių (proceso) rodiklių įgyvendinimas ir aiškumas veiklos pokyčiui įsivertinti, tačiau tik dalies pasiektų kokybinių rodiklių stebimas teigiamas poveikis mokyklos pažangai. Verta paminėti, kad su rodikliu „Rezultatyvumas“ siejami visi gimnazijos MVTP nusimatyti kokybiniai rodikliai. MVTP tarpinės ataskaitos duomenimis, tikslui „Gerinti mokinių pasiekimus ir pažangą, atsižvelgiant į individualius jų poreikius“ pasiekti nusimatytų 6 kokybinių rodiklių, pažanga pasiekta dviejuose, dviejuose fiksuojama iš dalies ir dviejuose nepasiekta. Tikslui „Plėtoti inovatyvų ugdymą, modernizuojant gimnazijos edukacines erdves“ pasiekta nusimatytų 5 kokybinių rodiklių – pažanga padaryta visuose.</p> <p>Gimnazijos mokinių ugdymo(si) pasiekimai atitinka Bendrosiose ugdymo programose keliamus tikslus ir mokykloje besimokančių mokinių galias. Vertintojai pastebi, kad lyginant 2021 ir 2022 m. VBE, PUPP, NMPP, Mokyklos veiklos tobulinimo plano tarpinės ataskaitos duomenis, NŠA rezultatų suvestines, bei mokyklos plačiojo veiklos kokybės įsivertinimo pasiekimų ir pažangos rezultatų duomenų suvestines su šalies ir rajono mokinių rezultatais, Gimnazijos mokinių pasiekimai ir pažanga neblogi, o įgyvendinamos „Kokybės krepšelio“ projekto veiklos turi įtakos rodiklio „Mokyklos pasiekimai ir pažanga“ pažangai.</p> <p>Gimnazijos mokinių pasirinktų ir laikytų valstybinių brandos egzaminų vidutinis visų VBE įvertinimų vidurkis aukštesnis negu šalies, Gimnazijos – 58,1 balo (2021 metais – 49,6 balo), šalies – 43,73 balo (2021 m. – 47,23 balo). VBE, PUPP rezultatai 2022 m. dalies egzaminų, imant bendrą vidurkį yra aukštesni už šalies (lietuvių k. ir literatūros, chemijos, skaitymo). Verta paminėti, kad 2022 m. 2 gimnazijos abiturientai iš 26 (7,7 proc.), laikydami brandos egzaminus, gavo 2 šimtukus iš lietuvių k. ir literatūros VBE. Taip pat VBE rezultatų vidurkio teigiamas pokytis, lyginant 2021 m. ir 2022 m. stebimas istorijos egzamino rezultatuose, o PUPP lietuvių k. ir literatūros.</p> <p>Vertintojų surinktus VBE, PUPP, NMPP pažangos pokytį pagrindžiančius faktus žiūrėti 1.1. „Rezultatyvumas“ aprašyme ir šios ataskaitos 1 ir 2 prieduose.</p> <p>Gimnazijos mokiniai dalyvauja visų dalykų olimpiadose ir konkursuose. 2022 m. iš savivaldybės rengtų olimpiadų ir konkursų rajoninių turų gimnazijos mokiniai iškovojo 9 pirmąsias vietas, 18 antrųjų vietų ir 20 trečiųjų vietų. Lietuvių k. epistolinio rašinio konkurso dalyvė iškovojo I-ąją vietą šalyje.</p> <p>Verta paminėti, kad gimnazija turi savitų ugdymo pasiekimų, siejamų su KK projekto įgyvendinimu, kur SUP turintys mokiniai skatinami ir aktyviai dalyvauja parodose, projektuose, laimi konkursuose: švietimo pagalbą (logopedo) gaunantys, priešmokyklinės grupės bei pradinių klasių mokiniai dalyvavo respublikiniame virtualiame projekte / konkurse „Trys raidelės, bet daug žodelių“. 2 kl. mokinė užėmė III vietą (2021 m.), Nacionaliniame epistolinio rašinio konkurse „Parašykite laišką įtakingam asmeniui apie tai, kodėl ir kaip imtis veiksmų dėl klimato kaitos“ (I vieta), respublikiniame rašinio konkurse „Mano mėgstamiausia Lietuvos mokyklų</p>

	<p>žaidynių sporto šaka“ (I vieta), respublikiniame konkurse „Lietuvos istorijos žinovas“ (II vieta), respublikinis projektas „Augu saugus ir atsakingas 2022“ (III vieta), Lietuvos aerobinės gimnastikos nacionalinės lygos amžiaus grupių čempionate – (I vieta).</p> <p>2022 m. Gimnazijos atlikto plačiojo įsivertinimo duomenimis, prie veiklos rodiklių žemiausių verčių – mokinio pasiekimai ir pažanga (optimalumas) skaitinė vertė – 2,9, (pasiekimų asmeniškumas) – 3,03. Tėvų nuomone, Gimnazijos indėlis ugdant asmenybes – tikslai, ugdymo būdai, rezultatai tinkami. Tėvų apklausos duomenimis, klausimo „Mokytojai ir mokyklos vadovai ieško būdų, kaip mokiniams padėti gerinti jų mokymosi rezultatus“ – 3,48 įvertis.</p> <p>Vertintojams išanalizavus stebėtų pamokų protokolus, rezultatyvumas (kiekvieno mokinio pasiekimai ir pažanga) vertintojų stebėtose pamokose dažniausiai vertinti gerai (21 pamokoje, 52,5 proc.). Vertinant šį pamokos aspektą pagal klases, išsiaiškinta, kad 3, 4, 6, II, III klasėse užfiksuoti geriausi rezultatai (kiekvieno mokinio pasiekimai ir pažanga), vertinimo vidurkiai atitinka – 3, 2,67, 3, 2,63, 2,5, o 7 klasėje šis aspektas įvertintas prasčiausiai (vertinimo vidurkis – 1,5).</p> <p>Dalis mokytojų, stebėtose 15 pamokų, nesudarė galimybės mokiniams stebėti savo mokymosi pažangą ir prisiimti atsakomybę už ją bei per mažai dėmesio skyrė bendrųjų kompetencijų pažangai vertinti, nepakankamai tikslingai tikrino išmokimą.</p> <p>Išorinio vertinimo metu nustatyta, kad mokykla analizuoja mokinių mokymosi rezultatus, asmeninę kiekvieno mokinio pažangą ir motyvaciją, džiaugiasi 100 proc. pažangumu metiniuose rezultatuose, pasiekimais tarptautiniuose, respublikiniuose konkursuose, olimpiadose, projektuose, mokinių įtraukimu į integruotas veiklas, tačiau asmeninio mokymo(si) rezultato pamokoje planavimą ir pamatavimą verta sustiprinti. Pastebėtina, kad mokytojai turi galimybių mokytis iš sėkmingai rezultatus (pažangą ir pasiekimus) vertinančių kolegų.</p>
2.1. Ugdymos(si) organizavimas, 3 lygis	<p>Gimnazijoje ugdymo(si) integralumas paveikus ir įvairovė vertinama gerai. Gimnazija siekia prasmingos integracijos, mokymosi patirčių tapdiscipliniškumo, kiekvienam mokiniui sudaryti galimybę patirti kuo įvairesnes veiklas įvairiuose kontekstuose, įgyvendindama projekto „Kokybės krepšelis“ MVTP tikslą gerinti mokinių pasiekimus ir pažangą, atsižvelgiant į individualius poreikius, nusimatė kiekybinius ir kokybinius rodiklius, įtraukdama: dviejų mokytojo asistentų pagalbą 5–8 kl., integruotas įvairių mokomųjų dalykų veiklas, ugdymas(is) netradicinėse aplinkose.</p> <p>Vertintojams išanalizavus mokyklos dokumentus, pokalbius su mokinių atstovais, mokytojais, KK darbo grupe, administracija, randamas paveikus ugdymo(si) integralumas ir įvairovė, atsižvelgiant į KK projektą, padedantis stebėti pokytį ir įsivertinti pažangą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizuojamas mokymasis netradicinėse aplinkose: gimnazijos edukacinėse erdvėse, Veisiejų krašto muziejuje, Veisiejų ir Metelių regioniniuose parkuose, išvykose rajone ir šalyje. Organizuotos 8 išvykos į Alytaus STEAM atviros prieigos centrą bei 6 išvykos į Kauno tvirtovės VII fortą, kur mokiniai dalyvavo matematikos, gamtos mokslų, inžinerijos, technologijų edukacijose; - įgyvendinti 29 trumpalaikiai dalykiniai ar integruoti projektai: lietuvių k. ir IT projektas „Knygos pristatymas kitaip“, „Informacinė-vizualinė sistema: QR kodai“, lietuvių k. ir literatūros bei technologijų projektas „Kryžiaus motyvas lietuvių

	<p>poezijoje ir liaudies mene“, projektai „Rudens išdaigos“, „Gatvės menas“, „Religijų geografija“, „Mūsų krašto žydų tautos išlikimas“, „Erdvinių kūnų gamyba“ ir kt.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vykdamas tarpdalykinę integraciją, spalio mėnesį organizuotas metodinis mėnuo, kurio metu įgyvendinta 65 netradicinės bei integruotos veiklos (viešinama gimnazijos svetainėje https://www.veisiejai.lm.lt/index.php/projektai/1569-kokybes-krepselio-projektas-2 ir mokyklos socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje); - Organizuotos 108 integruotos įvairių dalykų pamokos per 2021–2022 m. m. ir 73 pamokos per 2022–2023 m.; - Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo metu atliktos apklausos duomenimis, teiginys „Aš integruoju skirtingų dalykų turinį savo pamokose“, mokytojų nuomone, vertinamas – 3,53 įverčiu, o „Mano pamokoje užduotys siejamos su mokinių gyvenimo patirtimi“, mokytojų nuomone, vertinama – 3,33 įverčiu. Teiginys „Mokykloje vyksta įvairios netradicinės pamokos: integruotos, projekcinės ir kt.“, tėvų nuomone, vertinamas – 3,59 įverčiu; <p>Vertintojams, išanalizavus stebėtų pamokų protokolus, ugdymo(si) integralumas ir įvairovė (mokymosi patirtys) stebėtose pamokose dažniausiai vertinti gerai (18 pamokų, 45 proc.). Vertinant šį pamokos aspektą pagal klases, išsiaiškinta, kad 3 klasėje užfiksuotas geriausias rezultatas (mokymosi patirtys), vertinimo vidurkis – 3,5, o 7 klasėje šis aspektas įvertintas prasčiausiai (vertinimo vidurkis – 2).</p> <p>Rodiklis „integralumas“ (mokymosi patirtys) kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 17 pamokų (42,5 proc. stebėtų pamokų) – 1 kl. matematikos, 8a žmogaus saugos, 5 kl. grafinio dizaino, 2, 4 kl. muzikos, II, III, 3a kl. anglų k., 2 kl. tikybos, I kl. pilietiškumo, II kl. fizikos, IV kl. istorijos, 3a, 7 kl. lietuvių k., IV kl. geografijos, II kl. SEKU, II kl. chemijos, I kl. rusų k. Integralumas šiose stebėtose pamokose fiksuotas kaip prasminga tarpdalykinė integracija, siejamas su kasdienia veikla, gyvenimiška patirtimi, bendrųjų kompetencijų ugdymu, kontekstu, prevencinėmis programomis.</p> <p>Rodiklis „įvairovė“ kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 17 pamokų (42,5 proc. stebėtų pamokų) – 4, IV kl. muzikos, 2, 4b kl. tikybos, I kl. pilietiškumo, 6,5 kl. fizinio ugdymo, II kl. anglų k., 3a, 7, 4a, IV kl. lietuvių k., II kl. SEKU, 5 kl. dailės, 6 kl. informacinių technologijų, III kl. istorijos. Įvairovė šiose pamokose stebėta kaip judrus, aktyvus, veiklus mokymosi procesas, sudaroma galimybė mokiniams patirti įvairius mokymosi būdus, formas ir aplinkas, veiklas atitinkančias mokinio galias, tikslingas panaudojimas individualaus ir grupinio darbo</p> <p>Vertintojai daro išvadą, kad mokinių motyvacijai ir įsitraukimui paveikūs ugdymo(si) integralumas ir įvairovė, jie daro teigiamą įtaką, siekiant kiekvieno mokinio pažangos.</p>
3.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai, 3 lygis	<p>Sprendimų pagrįstumas geras.</p> <p>Gimnazija įsivertinimą ir atskaitomybę laiko svarbia veiklos tobulinimo prielaida, tačiau veiklos kokybės įsivertinimas dar stokoja sistemingumo, apjungiančio visą mokyklos bendruomenę tobulinimo sprendimų priėmimui. Pokalbyje su gimnazijos įsivertinimo grupe paaiškėjo, kad gimnazija laikosi įsivertinimo vykdymo procedūrų: įsivertinimo grupė sudaroma direktoriaus įsakymu, apie pasirinktus įsivertinti rodiklius informuojama Mokytojų ir Mokyklos tarybos, rezultatai ir rekomendacijos bendruomenei skelbiami Gimnazijos interneto svetainėje: https://www.veisiejai.lm.lt/images/pdf/kokybes%20isivertinimas%2022.pdf).</p> <p>Pastebėtina, kad organizuojant ir vykdamas įsivertinimą. Mokykla nepakankamai</p>

	<p>įtraukia gimnazijos mokinius ir tėvus, kurių dalyvavimas apsiriboja tik apklausų ir anketų pildymu, todėl nepakankamai išgilinama, analizuojama esama situacija, stinga diskusijų dėl tikslingo mokyklos veiklos tobulinimo. Pateiktas rekomendacijas formuluoja tik įsivertinimo grupė, jose nedetalizuojamos konkrečios veiklos, abstrakčiai fiksuoti siekiniai („siekti“, „ieškoti“, „orientuotis“ ir pan.). Išanalizavę dokumentus ir pokalbiuose gautą informaciją, vertintojai daro išvadą, kad gimnazija dar neturi įrankio, apjungiančio diskusijai visą bendruomenę priimamiems tobulinimo sprendimams, nukreiptiems sistemingai įsivertinti pokytį bei poveikį mokyklos pažangai.</p> <p>Visi kiekybiniai ir daugelis nusimatytų kokybinių rodiklių, padėjo gimnazijai siekti pažangos pokyčio. MVTP nusimatyti kiekybiniai rodikliai visi pasiekti, yra aiškūs ir padeda įsivertinti veiklos pokytį bei stebėti poveikį mokyklos pažangai. Nebloga šios grupės veikla leido numatyti Mokyklos veiklos tobulinimo kryptis, nustatyti rodiklius. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo darbo grupė, atlikusi 2021–2022 mokslo metų veiklos kokybės įsivertinimą, pateikė šias rekomendacijas 2022–2023 mokslo metų veikloms planuoti ir vykdyti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Siekti didesnės visų ugdymo dalyvių mokymo(-si) lūkesčių dermės.“, - „Ieškoti efektyvesnių formų ir būdų, kurie įgalintų mokinius tinkamai ir prasmingai veikti ne tik mokymosi srityje.“, - „Siekiant didinti mokinių motyvaciją, pažangą ir pasiekimus, orientuotis į personalizuotą mokymą, į sėkmę kreipiamų mokymosi patirčių kūrimą.“ <p>Rekomendacijos atliepia projekto „Kokybės krepšelis“ MVTP tikslus „Gerinti mokinių pasiekimus ir pažangą, atsižvelgiant į individualius jų poreikius“ ir „Plėtoti inovatyvų ugdymą, modernizuojant gimnazijos edukacines erdves“. Darytina išvada, kad projekto „Kokybės krepšelis“ MVTP tikslai ir nusimatyti kokybiniai, kiekybiniai rodikliai siekiant kiekvieno mokinio ugdymo(si) motyvacijos ir pasiekimų gerinimo priimti pagrįstai ir orientuoti į strateginį prioritetą „veiksmingo ir kokybiško ugdymo(si) užtikrinimas“. Tikėtina, kad tėvų ir mokinių įtraukimas į įsivertinimo procesą, ne tik kaip respondentų (pokalbiais, diskusijomis, refleksijomis bei kt. metodais), padės užtikrinti sėkmingą mokyklos veiklos tobulinimo sprendimų priėmimą.</p>
3.2. Lyderystė, 3 lygis	<p>Pasidalyta lyderystė vertinama gerai.</p> <p>Vertintojai pastebi, kad gimnazijoje pasidalyta lyderystė potenciali, sudaro galimybę tinkamai nusimatyti ir parinkti MVTP veiklos vertinimo kokybinius ir kiekybinius rodiklius, kurie padeda tinkamai įsivertinti pokytį ir stebėti poveikį mokyklos pažangai. Paveikią gimnazijos pasidalintos lyderystės raišką patvirtina šie faktai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - direktorės ir pavaduotojos ugdymui metinėse užduotyse išsikelti uždaviniai („Sudaryti sąlygas mokytojų kompetencijoms ugdytis, lyderystės ir komandinio darbo tobulinimui“ ir „Skatinti lyderystę, pasitelkiant kolegialumą ir bendradarbiavimą“); - Lazdijų rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius mokyklos vadovus įvardina kaip savo veiklą grindžiančius bendruomeniškumo principu, telkiančius kolektyvą įstaigos tikslų ir uždavinių įgyvendinimui; - mokytojai Gimnazijoje yra renkami į Metodinę, Gimnazijos tarybas, Kokybės krepšelio grupę arba ateina savanorystės principu;

	<p>- lyderiaujantys mokytojai aktyviai veikia Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose, mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo ir kitų grupių veikloje;</p> <p>- Gimnazijos lyderiai dalinasi atsakomybėmis, skatinama ugdytis lyderystės gebėjimus, aktyviai veikia 15 darbo grupių ir komisijų;</p> <p>- pokalbio metu mokytojai teigė, kad visiems mokytojams yra sudarytos profesinio tobulėjimo sąlygos: jie gali dalyvauti seminaruose, mokymuose, stebėti kolegų pamokas, dalintis gerąja profesine patirtimi, skatinamas kolegialus bendradarbiavimas.</p> <p>- Gimnazijos KK MVTP suplanuotas ir inicijuotas mokytojų sėkmingos patirties sklaidos forumas „Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas, mokinių motyvavimas ir parama jiems“ (2022-11-29), kuriame 14 gimnazijos pedagogų (32 proc.) bei specialistų dalinasi gerosiomis praktikomis. Tai sudarė galimybę visiems norintiems bendruomenės nariams rodyti iniciatyvą;</p> <p>- Gimnazijos Metodinės tarybos nariai teigė, kad metodinėse grupėse yra susitarta dėl kolegų pamokų stebėjimo dažnumo ir principų (bent 3 stebėtos kolegų pamokos per metus), kad gimnazijos administracija sudaro sąlygas ir skatina vesti integruotas pamokas gimnazijoje ir už jos ribų;</p> <p>Metodinėse ir KK grupėse, aptariant visų pasiūlymus, diskutuojant dėl Gimnazijos tobulinimo, susitarta dėl veiklų, kurios įtrauktos į KK MVTP kokybinius ir kiekybinius rodiklius.</p> <p>Vertintojai pastebi, kad sistemingas vadovų ugdymo proceso bei veiklų stebėjimas, padėtų efektyviau užtikrinti gimnazijos nusimatytų KK MVTP rodiklių veiklos pokyčio įsivertinimą pažangai, siekiant užtikrinti kiekvieno mokinio sėkmę.</p>
<i>Stiprieji mokyklos veiklos aspektai</i>	<p>1.1.1. Rezultatyvumas</p> <p>2.1.2. Ugdymo(si) integralumas</p> <p>2.1.3. Įvairovė</p> <p>3.2.1. Pasidalyta lyderystė</p>
<i>Tobulintini mokyklos veiklos aspektai</i>	<p>3.1.5. Sprendimų pagrįstumas</p>

4.4. Kaip užtikrinamas veiklų, lemiančių mokinių pažangą ir pasiekimus, tvarumas?

4.4.1. Veiklų, lemiančių mokyklos mokinių pažangą ir pasiekimus, tvarumas

Lazdijų r. Veisiejų Sigito Gedos gimnazijos vadovų–lyderių paveikus gebėjimas telkti bendruomenę ir veikti strategijos bei veiklos programų įgyvendinimui, tinkamas materialinių išteklių panaudojimas lanksčiai ir kūrybingai, bendruomenės kaip komandos nuostata siekti bendrų tikslų, mokytojų pasitikėjimas vadovais kaip lyderiais ir patarėjais, mokytojų kaip savo srities profesionalų siekis dirbti kuo geriau, tikėtina, sudarys galimybę užtikrinti veiklų, lemiančių mokinių pažangą ir pasiekimus, tvarumą ir pasibaigus „Kokybės krepšelio“ projekto įgyvendinimo laikotarpiui.

4.4.2. Veiklų, lemiančių mokyklos mokinių pažangą ir pasiekimus, tvarumo vertinimas

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
1.1. Mokyklos pasiekimai ir pažanga, 3 lygis	<p>Pasiekimų ir pažangos pagrįstumo tvarumo užtikrinimas vertinamas tinkamai. Gimnazija remiasi turima vertinimo informacija ir tyrimų duomenimis nustatant prioritetinius ugdymo(si) kokybės gerinimo mokykloje uždavinius, kuriant ir koreguojant mokyklos ugdymo turinį. (žr. 4.2. „Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas“). Mokykla tradiciškai analizuoja mokinių pažangos ir pasiekimų duomenis pagal pusmečio, metinius, pasiekimų patikrinimo, PUPP, VBE duomenis. Pastarieji, vertintojų analizės duomenimis, 2021–2022 m. kito nesisteminiais šuoliais (pvz., chemijos dalyko 2021m. balo vidurkis – 41,0, o 2022 m. – 94,0; rusų k. 2021m. – 21,0, o 2022 m. – 86,0; panašūs IT, matematikos rezultatai). Mokykloje per mažai dėmesio skiriama detalesniam mokinių pažangos stebėjimui, pagrįstą MVTP kokybinių rodiklių įgyvendinimo nuoseklumo analize. Tikėtina, kad mokytojų pastoviuose susirinkimuose pagal mokyklos pasirinktą sistemą analizuojant ir suteikiant grįžtamąjį ryšį MTVP kokybinių rodiklių įgyvendinimo sėkmėms ir iššūkiams, pasiekimų patikrinimų bei kt. atsiskaitomųjų mokinių darbų vertinimo rezultatai bus nuoseklesni, labiau prognozuojami ir tvarūs.</p> <p>Vertintojų komanda, stebėjusi 40 pamokų, „Pasiekimų ir pažangos pagrįstumą“ (vertinimas ugdant), labai gerai vertino 4 pamokose (10 proc.) 3a, 6, II – anglų k., I kl. – matematikos ir gerai 17 (42,5 proc.), bendrai labai gerai ir gerai vertino 21 pamoką (52,2 proc.). Vertinant šį pamokos aspektą pagal klases, išsiaiškinta, kad 3, 6, klasėse užfiksuoti geriausi rezultatai „Pasiekimų ir pažangos pagrįstumą“ (vertinimas ugdant), vertinimo vidurkis atitinkamai – 3,5, 3, o 7 ir III klasėse šis aspektas įvertintas prasčiausiai (vertinimo vidurkis – 2). Klasės dydis bei mokytojo darbo stažas didelės įtakos neturėjo šio pamokos aspekto vertinimui. Pastebėtas ryškus skirtumas ir tarp skirtingas ugdymo paradigmas taikančių mokytojų: „pasiekimų ir pažangos pagrįstumas“ (vertinimas ugdant) aspektas geriausiai įvertintas pagal mokymosi (šiuolaikinę ir bandoma dirbti šiuolaikiškai) paradigmą dirbančių mokytojų pamokose (vertinimo vidurkis atitinkamai – 3,6, 2,76) lyginant su tradicinės paradigmos raišką fiksuotų pamokų šio aspekto vertinimo vidurkis – 1,86.</p> <p>Rodiklis „Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas“ (vertinimas ugdant) kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 13 (32,5 proc.) pamokų – 10 kl. fizikos, 4b, 8a, I, II, 8a matematikos, IV kl. istorijos, 3a, 8b, 6 anglų k., 2, IV kl. lietuvių k., 7 kl. rusų k. pamokų. Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas šiose stebėtose pamokose fiksuotas kaip efektyvus, pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys, aiškūs vertinimo ir įsivertinimo kriterijai skatinantys pažangą, individualios pažangos įsivertinimas, tikslingai naudojamas formuojamasi vertinimas. Kaip tobulintinas pamokos aspektas „Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas“ fiksuotas – 14 (35 proc.) pamokų. Stiprus koreliacinis ryšys nustatytas tarp vertinimo ugdant ir kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų aspektų: (koreliacijos koeficientas – 0,76). Tai įrodo, koks svarbus vertinimo ugdant vaidmuo siekiant kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų. Išsami protokolų analizė rodo, kad mokytojai iš dalies (52,2 proc. stebėtų pamokų) yra įvaldę įvairias vertinimo strategijas ir būdus, per mažai dėmesio skiria kiekvieno mokinio galių gilesniam pažinimui ir per retai ugdymo(si) proceso bei daromos pažangos stebėjimui, įvertinimui. Vertintojai</p>

	<p>pastebi, kad vykdant kolegialią pamokų stebėseną bei stiprinant mokymąsi vieniems iš kitų, kryptingai siejamą su vertinimu ir įsivertinimu, būtų sudaroma galimybė užtikrinti mokinių pasiekimų ir pažangos tvarumą.</p> <p>Stebėsenos sistemingumo tvarumas yra vidutiniškas.</p> <p>Mokykloje analizuojami apibendrinti, atskiro ugdymo(si) laikotarpio ir ugdymo pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas rezultatai (remiantis mokinių veiklos ir elgesio stebėjimu, jų atliktų darbų įvertinimu, kontrolinių, nacionalinių tyrimų, ugdymo(si) pasiekimų patikrinimų rezultatais). Tinkamai apmąstoma įvairių mokinių grupių, klasių pasiekimų dinamika, vertinamas kiekvieno mokytojo darbo poveikis ir mokyklos indėlis į mokinių pažangą. Gimnazijos mokinių individualios pažangos analizė yra pastovi, paremta mokinių dalykinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymo derme. Sveikintinas gimnazijos siekis kurti individualios mokinio sėkmės kultūrą mokykloje. Pabrėžtina, jog siekiant asmeninės pažangos tvarumo, išvengiant paviršutiniškumo, „šuočių“ (pvz., planuota MTVP 5 proc. pažanga iki 2023 m., 2022-11-30 fiksuotas 16,8 proc. augimas), būtinas realus mokinio asmeninės atsakomybės prisiėmimas dėl savo rezultatų</p>
<p>3.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai, 3 lygis</p>	<p>Optimalus išteklių paskirstymas yra lankstus. Gimnazija personalo politiką vykdo tinkamai atsižvelgdama į mokinių interesus. Materialiniai mokyklos ištekliai panaudojami lanksčiai, kūrybingai. Vertintojai pastebi, kad gimnazija prireikus randa papildomų finansinių išteklių (pasinaudojama įvairiomis projektinio finansavimo ir galimybėmis, parama). Mokyklos veikla finansuojama iš valstybės ir savivaldybės biudžeto. Lazdijų r. Veisiejų Sigitos Gedos gimnazijos mokymo ir savivaldybės biudžeto lėšų pakanka ugdymo planui įgyvendinti. Darbo užmokesčio lėšų ugdymo planui įgyvendinti gimnazijoje netrūksta. 2023 m. Gautus asignavimus gimnazija naudoja skaidriai. Daug dėmesio gimnazijos patalpoms, ugdymo ir poilsio erdvėms, mokymo priemonėms skiria ir gimnazijos steigėjas – Lazdijų rajono savivaldybė. Finansinės ataskaitos pristatomos ir svarstomos gimnazijos taryboje. Mokykla gauna papildomai lėšų dalyvaudama rajono, šalies projektuose, programose, ieškodama rėmėjų. Tai patvirtina įgyvendinti ir įgyvendinami projektai, veiklos:</p> <p>Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos projektas „Mokyklų aprūpinimas gamtos ir technologinių mokslų priemonėmis“ (Nr. 09.1.3-CPVA-V-704-02-0001);</p> <p>„Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“ (Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-04-0001) 1.3 veikla „Ugdymo organizavimo ir mokymosi pagalbos teikimo modelių žemų pasiekimų gerinimui parengimas ir įgyvendinimas“, tema „Šeštos klasės mokinių mokymosi motyvacijos gerinimas matematikos pamokose“;</p> <p>bendrai finansuojamos pagal Europos Sąjungos programą „Erasmus+“ mokyklų mainų strateginės partnerystės projekto „Think Global-Act Local“ („Mąstyti globaliai-veikti lokaliai“) veiklos;</p> <p>2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-01 „Tūkstantmečio mokyklų“ programa, 2022-12-28 direktoriaus įsakymu VSGGV1-393 sudaryta darbo grupė programai įgyvendinti. Gimnazijos bendruomenė gali susipažinti su mokyklos finansinėmis, biudžeto ataskaitomis,</p>

	<p>strateginio, metinio veiklos planų įgyvendinimu – šie dokumentai skelbiami mokyklos interneto svetainėje veisiejugimnazija.lt, skyrelyje „Veikla“. Pokalbiuose su mokytojais išsiaiškinta, kad mokymo priemonės užsakomos tikslingai, informacija apie reikiamas priemones aptariama mokytojų metodinėse grupėse, reikalingų priemonių sąrašai teikiami administracijai, vadovai stebi priemonių panaudojimą ir priima sprendimus dėl jų perskirstymo. Tai leidžia teigti, kad finansinių išteklių paskirstymas yra skaidrus ir prieinamas.</p> <p>Vertintojai, išanalizavę gimnazijos veiklos dokumentus ir duomenis, stebėję gimnazijos edukacines erdves, daro išvadą, kad mokykla užtikrina veiklų tvarumą, lanksčiai paskirstant materialinius išteklius, siekiant kokybiško ugdymo kiekvienam vaikui.</p>
<p>3.2. Lyderystė, 3 lygis</p>	<p>Įsipareigojimas susitarimams yra paveikus.</p> <p>Gimnazijos vadovai – lyderiai, kurie telkia bendruomenę strategijai ir veiklos programoms įgyvendinti, puikiai moka inicijuoti įvairias su gimnazijos ugdymu ir vadyba susijusias veiklas, efektyviai išnaudoja darbuotojų privalumus, veiksmingai motyvuoja juos veiklai, gerai geba organizuoti personalo darbą, lanksčiai ir kūrybiškai paskirstyti išteklius, geba dalintis atsakomybėmis, skatinama ugdytis lyderystės gebėjimus, įtraukia ir užnorina daugumą bendruomenės narių kokybiškai veikti, siekti pokyčių ir tobulėjimo. Gimnazijos pateiktoje MPI įvardinami šie įsipareigojimai susitarimams:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sudaromos sąlygos kompetencijų tobulinimui, kvalifikacijos kėlimui pagal individualius poreikius ar bendras kvalifikacijos tobulinimo kryptis; - užtikrinamas pedagogų, švietimo pagalbos specialistų aprūpinimas darbui reikalingomis priemonėmis; - vykdomi tarptautiniai projektai, veiklos skatinančios pažangą; - inicijuojamas bendradarbiavimas su tėvais, jų švietimas, informavimas, įsitraukimas į vaikų ugdymą; - plėtojami ryšiai su socialiniais partneriais; - puoselėjamos vertybės ir tradicijos, kuriančios gimnazijos savitumą; - kuriama pasitikėjimo vieni kitais atmosfera, kolegialumas ir pagarbūs santykiai. <p>Pokalbiuose su Gimnazijos mokytojais ir metodine taryba, KK grupe, mokinių atstovais, Gimnazijos administracija paaiškėjo, kad vadovai savo kasdieniu elgesiu demonstruoja sutartas mokyklos vertybes ir socialinius emocinius gebėjimus, kad Gimnazijos bendruomenė yra susitelkusi, bendradarbiaujanti. Ne kartą akcentuota, kad mokyklos vadovai yra lyderiai, kuriais pasitikima yra autoritetai, mokyklos vadovų sprendimai noriai įgyvendinami. Metodinių grupių vadovai – lyderiai, kurie įgyvendina ugdymo turinio naujoves, dalijasi savo patirtimi mokykloje ir už jos ribų, geba prisiimti atsakomybę, teikti siūlymus. Įsivertinimo grupės atliktos mokytojų apklausos duomenimis teiginio „Mes mokomės drauge vieni iš kitų“ įvertis – 3,77, bei „Dirbdamas mokykloje jaučiu komandiškumą, geranorišką palaikymą, pagalbą“ įvertis – 3,57.</p> <p>Vadovų metiniuose veiklos planuose tikslas „Ugdyti sėkmę patiriantį mokinių“ siejasi su strateginiu prioritetu „Veiksmingo ir kokybiško ugdymo(si) užtikrinimas“. Dauguma vadovų suplanuotų metų veiklų už 2022 metus pasiektos ir viršytos, vykdomo projekto „Kokybės krepšelis veiklos“ visuose kiekybiniuose ir daugumoje kokybinių rodiklių stebima pažanga. Gimnazijos dokumentų analizė ir pokalbių metu su bendruomenės nariais surinkti duomenys bei mokyklos veiklų</p>

	<p>stebėseną leidžia teigti, kad Gimnazijos direktorė ir pavaduotoja vadovaujasi pasitikėjimu ir pagarba, prisiima atsakomybę už savo ir mokyklos įgyvendintus darbus, skatina darbuotojų pasidalintą lyderystę, telkia įstaigos bendruomenę įgyvendinti pokyčius, kas tikėtina užtikrina tvarumą siekiant kiekvieno mokinio pasiekimų pažangos.</p>
<p>3.4. Veikimas kartu, 4 lygis</p>	<p>Bendradarbiavimo kultūra potenciali.</p> <p>Gimnazijos personalas pakankamai solidari bendruomenė, kurios santykiai grindžiami geranoriškumu vienas kitam ir kolegialia pagalba. Tai patvirtina įsivertinimo grupės atliktos mokytojų apklausos duomenys: teiginio „Mes mokomės drauge vieni iš kitų“ įvertis – 3,77, bei „Dirbdamas mokykloje jaučiu komandiškumą, geranorišką palaikymą, pagalbą“ įvertis – 3,57.</p> <p>Pokalbyje su mokytojais ir metodine taryba paaiškėjo, kad mokytojai tarpusavyje bendradarbiauja metodinių grupių viduje. Metodinės tarybos nariai nurodė bendradarbiaujantys su mokyklos administracija ir specialistais. Bendradarbiavimas vyksta mokytojams organizuojant integruotas veiklas (žr. 4.1. „Veiklos kryptingumas“, 4.3. „Ugdymo integralumas“), projektus, įgyvendinant prevencines programas ar renginius. Gimnazijos pirminėje informacijoje teigiama, kad vyksta švietimo pagalbos specialistų bendradarbiavimas su dalykų mokytojais („parenkant užduotis, kurios padeda įveikti mokymosi sunkumus, užtikrinamas kokybiškesnis išmokimas, keliama motyvacija mokytis. Vyksta glaudus bendradarbiavimas su didžiąja dalimi tėvų. Todėl tiksliau įvertinamos vaiko problemos, nustatomi tikslesni poreikiai bei reikalinga pagalba“). Gimnazijoje švietimo pagalbos specialistų kabinetai aprūpinti reikalingomis priemonėmis. Mokiniais bei jų tėvams teikiama informacinė, konsultacinė, psichologinė pagalba pagal poreikį, atsižvelgiant į žmogiškuosius išteklius. Dirbdami kaip viena ambicinga profesionalų komanda, mokytojai pakankamai kryptingai siekia aukštesnių individualių ir bendrų rezultatų.</p> <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad Gimnazijos bendradarbiavimo kultūra paveiki, kurianti veiklas nukreiptas į mokinio pažangos tvarumą.</p>
<p>3.7. Kompetencija, 3 lygis</p>	<p>Pozityvus profesionalumas vertinamas gerai.</p> <p>Gimnazijos mokytojams patinka mokytojo darbas. Jie gerbia mokinius ir laikosi pedagogo etikos, tobulina savo socialinius emocinius gebėjimus. Mokytojai išmano savo ugdymo sritį domisi ir seka naujoves, dauguma dirba šiuolaikiškai ir veiksmingai.</p> <p>Gimnazijoje dirba aukštos kvalifikacijos ir ilgametę darbo patirtį turintys pedagogai. Steigėjo nuomone, svarbus aspektas, kad gimnazijoje dirbantys mokytojai yra aukštos kvalifikacijos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2021 m. Audriui Goberiui, Lazdijų r. Veisiejų Sigitos Gedos gimnazijos technologijų mokytojui metodininkui, Tarptautinės mokytojų dienos proga už atsakingą, aktyvią ir kūrybingą veiklą gimnazijoje, rajone ir šalyje suteiktas Lazdijų rajono savivaldybės Metų mokytojo vardas. - 2019 m. Jolantai Stankevičienei, Lazdijų r. Veisiejų Sigitos Gedos gimnazijos fizinio ugdymo mokytojai metodininkei, Tarptautinės mokytojų dienos proga už aktyvų, kūrybišką darbą, mokinių pasiekimus, rezultatyvias iniciatyvas telkiant gimnazijos bendruomenę reikšmingų veiklų įgyvendinimui, gimnazijos vardo

	<p>garsinimą rajone, šalyje ir pasaulyje suteiktas Lazdijų rajono savivaldybės Metų mokytojo vardas.</p> <p>Mokyklos strateginio plano SSGG analizėje „Nuolat besimokantys mokytojai“ išskiriama kaip gimnazijos stiprybė.</p> <p>Vertintojų stebėtose pamokose (40 stebėtų pamokų), rodiklis „Pozityvus profesionalumas“, kaip stiprusis pamokos aspektas pažymėtas 11 (27,5 proc.) pamokų – I, II, IV kl. lietuvių k., III kl. – dailės, 5 kl. dailės, 6 kl. anglų k., II kl. SEKU, II kl. chemijos, 4b kl. tikybos, 6 kl. informacinių technologijų, III kl. istorijos pamokose. Šiose pamokose fiksuota, kaip ugdymo procesas organizuojamas šiuolaikiškai, įdomiai, orientuojamasi į skirtingus mokymosi stilius, sudaromos sąlygos giliam mokymuisi, tikslinė pagalba SUP turintiems mokiniams. „Pozityvus profesionalumas“, kaip tobulintinas aspektas fiksuotas – 1 (2,5 proc.) pamokoje. Stiprus koreliacinis ryšys nustatytas tarp „Vadovavimas kiekvieno mokinio ugdymuisi“ ir „Mokymosi patirtys“ (koreliacijos koeficientas – 0,86). Tai įrodo, koks svarbus mokytojo profesionalumas siekiant kiekvieno mokinio optimalaus įsitraukimo, motyvacijos veiklose.</p> <p>Vertintojai konstatuoja, kad gimnazijos mokytojų pozityvus profesionalumas, jų nuostatos dirbti šiuolaikiškai ir įdomiai yra prielaida padedanti siekti ugdymo(si) kokybės ir mokinių pažangos ir pasiekimų tvarumo.</p>
<i>Stiprieji mokyklos veiklos aspektai</i>	<p>3.1.4. Optimalus išteklių paskirstymas</p> <p>3.2.3. Įsipareigojimas susitarimams</p> <p>3.4.1. Bendradarbiavimo kultūra</p> <p>3.7. Pozityvus profesionalumas</p>
<i>Tobulintini mokyklos veiklos aspektai</i>	<p>1.1.2. Stebėsenos sistemingumas</p> <p>1.1.3. Pasiekimų ir pažangos pagrįstumas</p>

5. REKOMENDACIJOS DĖL MOKYKLOS PAŽANGOS KRYPTINGUMO IR VEIKLOS TVARUMO UŽTIKRINIMO

1. Stebint Mokyklos suplanuotą tobulinimo veiklą, pasirinktų veiklos tobulinimo priemonių ir būdų įgyvendinimo nuoseklumą ir tinkamumą mokinių ugdymosi pasiekimams gerinti, rekomenduojama stiprinti mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą pamokoje kaip galimybę siekti mokinių savivaldumo mokantis: su mokiniais aptarti mokymosi uždavinius, sėkmės kriterijus, įsitikinti, kad mokiniai suprato, ką jie turi atlikti ir kokios kokybės turi būti jų darbas, mokyti juos įsivertinti, teikti ir priimti grįžtamąjį ryšį, kurio pagrindu galėtų patobulinti atliktą darbą, stebėti savo pažangą ar pasirinktų kitą mokymosi strategiją.

2. Rekomenduojama individualizuoti, suasmeninti mokinio pažangos stebėjimo procesą nuo pradžios iki pabaigos – taip siekti asmeninių rezultatų gerėjimo.

3. Pagrįstas pasiekimų ir pažangos vertinimas, vertinimo informacijos panaudojimas, prasmingas mokinio įsivertinimas turi ypatingai svarbią reikšmę ugdymo proceso gilesniam stebėjimui, mokinio pažinimui, mokyklos pažangos nuosekliam gerėjimui. Tikslingas mokinio pažangos vertinimo įvaldymas ir sistemingas stebėsenos proceso derinimas su kolegialiu mokytojų mokymusi sukurtų palankias sąlygas Gimnazijos pažangos tobulinimui.

4. Siekiant minėtų pokyčių, rekomenduojama nuosekliai remtis turima stipria ir vertinga Gimnazijos patirtimi – mokytojų veikimu kartu (bendradarbiavimu ir kolegialumu), jų profesionalumu ir kompetencijomis, stiprinant patyrusių pedagogų pagalbą mažiau patyrusiems.

PRIEDAS

2022–2023 m. m. I pusmečio rezultatai ir jų palyginimas su 2021–2022 m. m. I pusmečiu

1,7% padaugėjo mokinių, besimokančių aukštesniuoju ir pagrindiniu lygiais (nuo 46,8 proc. I pusmetyje iki 48,5 proc. metiniame pusm.); 1,8 proc. sumažėjo nepatenkinamai besimokančių (nuo 2,1 proc. I pusmetyje iki 0,3 proc. metiniame; po papildomo darbo nepatenkinamai besimokančių neliko), lyginant 2021–2022 m. m. I ir metinio pusmečio rezultatais.

1 lentelė

Mokslometai	Mokinių skaičius	Pažangumas	Aukštesnysis lygis (9–10)	Pagrindinis lygis (6–10)	Patenkinamas lygis (4–10)	Nepasiektas patenkinamas lygis (1–3)	Vidurkis
2022–2023 I pusm.	329	99,1 proc.	61 18,5 proc. +6,0 proc.	118 35,9 proc. +1,6proc.	147 44,7 proc. -6,4 proc.	3 0,9 proc. -1,2 proc.	7,8
2021–2022 I pusm.	327	97,7 proc.	41 12,5 proc. -2,0 proc.	112 34,3 proc. -12,4 proc.	167 51,1 proc. +13,2 proc.	7 2,1 proc. +1,2 proc.	7,8

2022–2023 m. m. I pusmečio rezultatai „Kokybės krepšelio“ kontekste

2 lentelė

Pasiiekimų lygiai	1–4 klasių mokinių dalis (procentas)			5–8 klasių mokinių dalis (procentas)			I–II klasių mokinių dalis (procentas)			III–IV gimnazijos klasių mokinių dalis (procentas)		
	2021–2022	2022–2023	2022–2023 siekis	2021–2022	2022–2023	2022–2023 siekis	2021–2022	2022–2023	2022–2023 siekis	2021–2022	2022–2023	2022–2023 siekis
Aukštesnysis	23,1	32,4	24	12,8	14,2	13,8	21,5	13	21,5	2,6	6,6	3
Pagrindinis	48,7	43,5	50	50,0	27,4	50,0	41,5	25,9	45	47,4	45,9	50
Patenkinamas	26,9	24,1	24,8	37,2	55,7	36,2	36,9	61,1	33,5	50,0	47,5	47
Nepasiektas patenkinamas	1,2		1,2	0	2,8	0	0		0	0		0

Vertintojų surinkti VBE, PUPP, NMPP pažangą pagrindžiantys faktai

2022 m. lietuvių k. ir literatūros VBE gimnazijos vidurkis 49,07 balo (savivaldybės – 46,46, šalies – 48,29), 2021 m. – 52,2 (savivaldybės – 47,49, šalies – 46,38). **Sumažėjo** vidurkis lyginant su 2021 m., **aukštesnis** už šalies ir savivaldybės.

- 2022 m. matematikos VBE gimnazijos vidurkis 23,79 balo (savivaldybės – 16,8, šalies – 24,3), 2021 m. – 20,04 balo (savivaldybės – 20,88, šalies – 26,73). **Sumažėjo** vidurkis lyginant su 2021 m., **žemesnis** už šalies, bet **aukštesnis** už savivaldybės.
- 2022 m. istorijos VBE gimnazijos vidurkis 47,13 balo (savivaldybės – 38,38, šalies – 48,04), 2021 m. – 44,67 balo (savivaldybės – 44,75, šalies – 48,83). Vidurkis **paaugo** lyginant su 2021 m., **žemesnis** už šalies ir savivaldybės.
- 2022 m. anglų k. VBE gimnazijos vidurkis 54,74 balo (savivaldybės – 54,91, šalies – 60,52), 2021 m. – 68,67 balo (savivaldybės – 55,8, šalies – 61,1). **Sumažėjo** vidurkis lyginant 2021 m., **žemesnis** už šalies ir savivaldybės.
- 2022 m. biologijos VBE gimnazijos vidurkis 45,83 balo (savivaldybės – 50,13, šalies – 46,14), 2021 m. – 61,89 balo (savivaldybės – 56,16, šalies – 54,51). Vidurkis **pablogėjo** lydinant su 2021 m. bei **žemesnis** už šalies ir savivaldybės.
- 2022 m. chemijos VBE gimnazijos vidurkis 94 balo (savivaldybės – 55,29, šalies – 56,62), 2021 m. – nelaikė. **Aukštesnis** už šalies ir savivaldybės.
- 2022 m. lietuvių k. ir literatūros PUPP gimnazijos vidurkis 7,08 (savivaldybės – 6,57, šalies – 6,35), 2021 m. – 6,91 (savivaldybės – 6,36, šalies – 6,5). Vidurkis **paaugo** lyginant su 2021 m., **aukštesnis** už šalies ir savivaldybės.
- 2022 m. matematikos PUPP gimnazijos vidurkis 5,11 (savivaldybės – 4,09, šalies – 4,22), 2021 m. – 6,38 (savivaldybės – 5,09, šalies – 5,12). Vidurkis **sumažėjo** lyginant su 2021 m., **aukštesnis** už šalies ir savivaldybės.
- 2022 m. 4 klasių skaitymo NMPP gimnazijos rezultato procentais vidurkis 58,5 proc. (savivaldybės – 55,5, šalies – 54,6), 2021 m. – 23,3 balo vidurkis (savivaldybės – 22,0 šalies – 21,9). Abiejų metų, **aukštesnis** už šalies ir savivaldybės.
- 2022 m. 4 klasių matematikos NMPP gimnazijos rezultato procentais vidurkis 61,5 proc. (savivaldybės – 60,9, šalies – 63,3), 2021 m. – 27,7 balo (savivaldybės – 26,7 šalies – 27,0). Abiejų metų, **aukštesnis** už savivaldybės, už šalies **aukštesnis tik** 2021 m.
- 2022 m. 4 klasių pasaulio pažinimo NMPP gimnazijos rezultato procentais vidurkis 66 proc. (savivaldybės – 60,7, šalies – 69,1). Abiejų metų, **aukštesnis** už savivaldybės, už šalies **aukštesnis tik** 2021 m.
- 2022 m. 6 klasių skaitymo NMPP gimnazijos rezultato procentais vidurkis 64,5 proc. (savivaldybės – 60,9, šalies – 63,3), **žemesnis** už šalies ir savivaldybės.
- 2022 m. 6 klasių matematikos NMPP gimnazijos rezultato procentais vidurkis 49,5 proc. (savivaldybės – 44,5, šalies – 49,7), **aukštesnis** už šalies ir savivaldybės.
- 2022 m. 8 klasių matematikos NMPP gimnazijos rezultato procentais vidurkis 45,7 proc. (savivaldybės – 44,5, šalies – 63,3), 2021 m. – 47,5 proc. (savivaldybės – 60,7, šalies – 69,1). Abiejų metų, **žemesnis** už šalies, 2022 m. **aukštesnis** už savivaldybės, 2021 m. **žemesnis** už savivaldybės.
- 2022 m. 8 klasių skaitymo NMPP gimnazijos rezultato procentais vidurkis 62,5 proc. (savivaldybės – 65,6, šalies – 66,2), 2021 m. – 70,4 proc. (savivaldybės – 69,0, šalies – 72,9). Abiejų metų, **žemesnis** už šalies, 2022 m. **žemesnis** už savivaldybės, 2021 m. **aukštesnis** už savivaldybės.

- 2022 m. 8 klasių gamtos mokslai NMPP gimnazijos rezultato procentais vidurkis 49,4 proc. (savivaldybės – 47,3, šalies – 50,7), **žemesnis** už šalies, **aukštesnis** už savivaldybės.

MVTP rodikliai siejami su I, II pusmečio, metiniais atskirų dalykų įvertinimais yra geri:

5–8 kl. anglų kalbos dalyko vidurkis padidės 0,2 balo – nuo 6,6 (2021 m.) iki 6,8 (2023 m.). 2022 m. 5–8 klasių anglų kalbos dalyko vidurkis padidėjo 0,39 balo – nuo 6,6 (2021 m.) iki 6,99 (2022-06-23). Stebima pažanga. Rodiklis viršytas.

I–IIg kl. anglų k. dalyko vidurkis padidės 0,3 balo – nuo 7,4 (2021 m.) iki 7,7 (2023 m.). 2022 m. vidurkis padidėjo 0,12 balo – nuo 7,4 (2021 m.) iki 7,52 (2022-06-23). Stebima pažanga.

Gerės mokinių mokymosi motyvacija 10 proc. – nuo 60 proc. (2021 m.) iki 70 proc. (2023 m.). 2022 m. duomenimis, gerėjo mokinių mokymosi motyvacija 15,8 proc. – nuo 60 proc. (2021 m.) iki 75,8 proc. (2022-06-23). Stebima pažanga. Rodiklis viršytas.

5 proc. padaugės mokinių, patiriančių sėkmę virtualiose aplinkose „Eduka“ – nuo 55 proc. (2021 m.) iki 60 proc. (2023 m.). 2022 m. 2 proc. padaugėjo mokinių patiriančių sėkmę mokomų virtualioje aplinkoje „Eduka“ – nuo 55 proc. (2021 m.) iki 57 proc. (2022-06-23). Stebima pažanga. Rodiklis viršytas. Mokyklos veiklos įsivertinimo (2022-11-30) duomenimis, 26,7 proc. padaugėjo mokinių, patiriančių sėkmę virtualioje aplinkoje „Eduka“ – nuo 55 proc. (2021 m.) iki 81,7 proc. (2022-11-30)

Lyginant 2021–2022 m. I pusmečio ir 2022–2023 m. m. I pusmečio rezultatus stebimas pagerėjimas:

+1,4 proc. (nuo 97,7 iki 99,1 proc.) pakilo bendras mokyklos pažangumo vidurkis; padaugėjo bendras besimokančiųjų aukštesniu lygiu mokinių skaičius +6 proc. (nuo 12,5 proc. iki 18,5 proc.). Pagrindiniu lygiu besimokančiųjų +1,6 (nuo 34,3 proc. 35,9 proc.). Sumažėjo nepasiekusiųjų patenkinamo lygio -1,2 proc. (buvo +1,2 proc.).

Lyginant 2021–2022 m. m. metinio ir 2022–2023 m. m. I pusmečio rezultatus stebimas pagerėjimas: aukštesniu lygiu besimokančių 1–4 kl. mokinių +9,3 proc. (nuo 23,1 iki 32,4); 5–8 kl. mokinių +1,4 proc. (nuo 12,8 iki 14,2 proc.); III–IV kl. gimnazistų +4 proc. (nuo 2,6 iki 6,6 proc.)